

LŐFIZETÉS

KULYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, január 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelkek: Fokról-fokra.
A katonai javaslatok.
A főrendek leszavazták.
A vármegye közgyűlése.
Bartha Miklós sajtópöre.
Széksértési kereset Aradmegye közgyűlésén
Magyar ezredek, magyar katonatisztek.
A Weitzer-hagyaték rendezése.
Az utolsó Krivány-árverés.
A genji pár számlája.
A gazdasági-egyesület háza.
Katonai őrség a kincstári palota előtt.
Az aradi sertés piac zár alatt.
Rosszak a megyei utak.
Téma: Ágnes mindent megtud. Irta: Prém J.
Regény-Garnok: A távollevő. Irta: Montégut
Maurice.

Fokról-fokra.

Arad, január 27

A megyére nemcsak hogy ki van mondva a halálítélet, hanem pár évtized óta lassanként végre is hajtják rajta azt. Csak amugy részletenkint csinálják; minden lustrumra esik egy-egy csonkítás és mindenik kormány kiveszi a lassu kivégzésből a maga részét, de nem meri a kegyelem-dőfést megadni a drága haldoklónak, nehogy az ő lelkén száradjon a halála. Majd a közigazgatás egyes ágait vették ki hatásköréből, másokat pedig egy átszűrt és állami alkalmazottakkal fölerezett bizottság ingerenciájába utaltak, majd a tisztviselők egy részének megválasztási jogától ütötték el, majd pedig — ez a legujabb — a pénzt vették el.

Kissé szorgosabb megfigyelés mellett megtaláljuk ebben is az idők jelét: a mint a mai társadalom nem szereti és nem is fejleszti fiaiban a határozott és önálló egyéniséget, úgy az állam-bölcsesség perhorreszkálja a politikai egyedeként szereplő s önálló jogkörrel rendelkező politikai hatóságokat. A centrális kormányzat erősen megnyirbálta e jogköröket, a meghagyottak használata fölött pedig szánalmas gyámkodást gyakorol.

Akár merről nézzük is a dolgot, csak azt látjuk, hogy az abszolutizmus felé evezünk. Európa kultur népei az *állandó hadseregek* meghonosodásával egyidejűleg vesztették el alkotmányos intézményeiket, mert az önkény a szuronyerdőket lakja s onnan dominálja a helyzetet. És nálunk a hadsereg még nincs is a saját államunk kormányzatának keretében.

Bátran állíthatjuk tehát mi is, hogy a mi alkotmányosságunk belső értéke fordított arányban halad véderőnk fejlődésével és egyenes arányban süllyed a municipális élet hanyatlásával. Parlamentünk példája is minden kétséget kizárólag beigazolja ezt. Egy kiválóan nemzeties kérdésben éppen most a *főrendiház* sokkal több hazafiasságot tüntet föl, mint a nép által választott képviselőház, melynek többsége az ország sorsát eldöntendő nagy kérdésekben ellentétbe helyezkedett a nemzet közvéleményével, részint ellentétbe még azon ígéreteivel is, melyek alapján mandátumát nyerte.

Ha erőteljes törvényhatósági élet forrna a társadalomban, akkor idáig nem jutottunk volna, és nem kellene félnünk, hogy még *tovább* is jutunk; de hasztalan keressük a korrektívumot; ellenkezőleg, a magyar nemzet közszabadsága párhuzamos támadás folytán megyen veszendőbe: centrális szervében a parlamentarizmusban és azután a — *megyékben*, amelyeket politikai tekintetben egészen zúliásnak enged át a kormány.

A tegnapi közgyűlés eseményei révén Aradmegye ismét egy szomorú nevezetességgel lett gazdagabb. Itt kísérlette meg a nemzetiségi agitáció az első rendszeres támadást a magyar állam alkotmánybástyái, a municipális élet ellen, itt volt az *első nemzetiségi obstrukció*. A kik a legutóbbi években megyénk viszonyainak alakulását figyelemmel kísérték, azok éppen nem lepődtek meg a történeteken. Az ugynevezett fuziónak proskipciói Aradon is pusztítottak, megtörték a magyar társadalom egységét; az új rezsim pedig óriásit tévedett, midőn jelszavakkal hitte ezt a nép- és érdekek mozaikot, melyet Aradmegyének hívnak, kormányozhatni. A legutóbbi köztörvényhatósági választások már ezen experimentálás hatása alatt mentek végbe és a tegnapi obstrukcióhoz vezettek.

Fokról-fokra! Mivelhogy nem akarunk előbbre menni, hát csuszunk visszafelé, lefelé, mert egy helyben megállni nem lehet. A múlt években *kérték* egyes törvényhatóságok a *nemzetiségi törvény* meg-

TARCA

Agnes mindent megtud.

Irta: Prém József.

I.

Szó nélkül hagyta el Agnes a házat. Valami titok jutott a füléhez. A származását hanyták a szemére, nem nyiltan, de annál kegyetlenebbül. Eddig úgy élt nagybátyja, Boronkay Tasziló kastélyában, mint dédelgetett kisaszszony — többé nem maradhat ott.

— Meg kell tudnom mindent! De kitől! A bácsit nem kérdezhetem, őt nem!

Neki indult a parkban. Fölkereste legsűrűbb helyeit, gondolkodni próbált. Levetette magát a fűbe, arcát beletemette két tenyerébe és jajgatott, de könny nem enyhítette szenvedéseit.

Tán egy óra is elmúlt így. Végre felszökött. Hátrasímitotta haját és sietett be a nagybátyjához, kérve őt, fogasson be, mert be kell mennie a szomszéd városba.

A hintón, amíg türelmetlenül ült, egyazon gondolkodott: őszinte lesz-e legjobb bárátnője, Klárka. Mert csak ő tőle várja a rejtély megfejtését, születése rejtélyét. Tompa zsibbadtságba merülve nézte a gyönyörű júniusi napot, a viruló mezőt, a feléje bólogató

erdőt — és föl nem tudott viduiai egy pilanatra sem.

A Lanka patak hidjára érkeve, a zuhogó víz robaja kizavarta álmódosásából. A hintó lépésben haladt. Agnes beletekintett a szélesen rohanó árba, mely az utolsó napok esőzése alatt félelmesen megnőtt.

— Egy lépés, csak egy lépés a hintóról s minden kinjának vége.

Mégis betoppant Klárkához.

— Mi lett, Agnes? Szólj, az istenért!

A hálószoba meghitt csöndjében gyönni kezdett Agnes.

— Szeretem Kázmért. Mára vártam, hogy megkérje a kezemet. De előbb Tasziló bácsival beszélt, aki valamivel felvilágosította. Miről? Mit titok van körülöm? Kázmér sápadtan lépett ki... A megkérés elmaradt... Elhalasztotta... Azt mondja, előbb még a szüleivel kell beszélnie... Miért? Mi van velem? Mi van a multamban... Te tudod, Klárka, te tőled akarom hallani.

A faggatás soká tartott. Végre lehull a lepel...

II.

— Titok? Hát nem beszél neked nyaranta az egész kastély a te titkodról? Sejtelmes beszéddel, amilyen a szellő susogása, virágillat lebbenése. Ahová a szem néz, fohérló olajfákat lát. Ezeket a fákat a te szerencesétlen anyád

ültette. A szelők meg-meglebbenték a virágjokban álló fák ezüstös leveleit, szétszórva az erős illatot, mely a rózsák, rezedák, liliumok és jázmin szagával vegyül össze.

Igy szerette ezt anyád. Illat után szomjazott míg élt. Azt mondják, valami vérszapot érzett mindig, ezt akarta elűzni. S tudod, ki nek a vére bántotta? Az édes atyád kifolyt vére! Dalás katonatiszt volt. Lóháton járt ki a kastélyba. Ugy tudta mindenki, hogy Tasziló bácsi hugának a vőlegénye. De aztán hirtelen elmaradt. Anyád sirt, bánkódott s egyszer csak újból megjelent a német tiszt.

Akkor mást is be-zélték a faluban. Sokszor látták együtt a szerelmeseket, titokban, éjjel is, a holdvilágnál... aztán jött a rettenetes nap... Tasziló bácsi számon kért mindent... Követelte, hogy vegye feleségül a hugát, de egyuttal végig sértette tanuk előtt. Ezt hát fegyverrel kellett jóvá tenni. Ott lövöldöztek egymásra a boszuló bátya és a német tiszt az erdőszélen. Majd meg kocsin vitték a kastélyba a haldoklót. Mire a verendáig vitték, ki is lehelt a lelkét. A holdas éjszakák titkos látogatójára ott borult rá sikoltozva édes anyád... Ott fogta föl a szíve vörét csipkés kendőjével... Ott átkozta meg magamagát, hogy halálát okozta annak, akit szeretett.

Azt a vért, azt érezte, azt látta azóta mindig, míg tégedt megszült, s amíg aztán meg nem halt...

változtatását, a kérés süket fülekre talált a kormánynál és a képviselőháznál, most már követelik mások annak végrehajtását.

Ide jutottunk.

A nagymártoni választás. Sopronból táviratozák: A Degen Gusztáv halálával megüresedett nagy mártoni választókerületben ma reggel Bauer Mihályt, a vármegye szabadelpárti elnökét ellenjelt hiányában egyhangulag képviselővé választották. Szoka István dr., választási elnök, szép beszédben üdvözölte az új képviselőt.

A katonai javaslatok.

(A képviselőház üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 27.

A Sándor-utcai képviselőházi beadott jelentés tárgyalta ma az ülés kezdetén a Ház és néhány felszólalás után kegyesen ingyen, sőt köszönettel cedálta a régi épületet a székesfővárosnak.

A katonai javaslatokhoz elsőnek Solymossy Odön báró beszélt két óra hosszat és bár sok érdekes dolgot hozott fel azok védelmére és sikeresen, sőt hatással védte azokat, mégis az érdeklődés ma is a főrendiház felé irányult, a hol folytatták az utlevelek ügyét. A képviselők csapatostól siettek át a főrendekhez, hogy ott újból meghallgassák Bánffy Dezső bárót.

Elnök fél 11 előtt nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf, majd Dániel Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Cseh Ervin miniszterek.

(A régi képviselőház.)

Biró Lajos előadó előterjeszti a gazdasági bizottság jelentését a képviselőház Sándor-utcai épületének a székesfőváros tulajdonába való átadásáról.

Benedek János kérde, mi lesz a képviselőházzal? Hallotta és olvasta, hogy színházat vagy közgyűlési termet akarnak belőle csinálni. Határozott választ kér, mi lesz a régi Ház sorsa?

Biró Lajos kijelenti, hogy az épület a fővárosé s az tesz vele, amit akar.

Benedek János: Nem érti, miért adják át a régi Házat ingyen a fővárosnak? Vegyék le a napirendről a jelentést s részletes jelentés kapcsán terjesszék az összes irományokat elő.

Széll Kálmán miniszterelnök: A kérdés nagyon egyszerű. A főváros szíveségből adta át

a telket s most rozoga épület van már rajta. Nem volna méltó a szíveséghez, ha nem spon-tán és köszönet nélkül adnák át a Házat a fővárosnak.

Csávossy Béla háznagy: Részletesen ismerteteti a régi épület történetét s számadatokkal bizonyítja, hogy az épület nem ér annyit, mint a mennyt a telek, amelyen épült.

Boda Vilmos: Az épület jövő sorsáról szeretne valamit tudni, mert a tisztos múlt, mely ama Házhoz fűződik, megérdemli, hogy jövője iránt is érdeklődjünk. Indítványozza, hogy utasítsák a fővárost, hogy értesítse a képviselőházat, mit tervez a régi Házal?

Benedek János: A történet nyilatkozatokból most már tisztán látja, hogy a Sándor-utcai ház csakugyan a fővárosé. Visszavonja tehát indítványát.

Heltai Ferenc: Tisztelt közgyűlés! (Nagy derűtség.) Pardon! Tisztelt Ház! Bizalmatlanság volna a főváros intézkedésének prejudikálni. Kéri a gazdasági bizottság jelentésének változatlan elfogadását.

Széll Kálmán: Arra kéri a Házat, fogadja el a gazdasági bizottság jelentését azzal a hozzáadással, hogy a Ház fejezze ki elismerését és köszönetét a fővárosnak.

A Ház erre elfogadta a gazdasági bizottság jelentését.

(A katonai javaslatok.)

Következett a katonai javaslatokról szóló vita folytatása.

Solymossy Odön br. a törvényjavaslat mellett szólal fel. Minthogy nem tagja a delegációnak, itt óhajtja nézeteit elmondani. Meg van győződve róla, hogy a kormány csak a kényszerítő okoknak engedett, mikor a javaslatokat benyújtotta. Számolnunk kell az európai viszonyokkal, midőn e javaslatot mérlegeljük. Anglia összes hadiszerveit reorganizálja.

Gabányi Miklós: Rabló-hadjáratra.

Solymossy Odön: És így tesz a német is. Még a kis nemzetek, pl. a görög, azok is fegyverkeznek. Oroszország reorganizálja tüzérségét s a jövőre is nagy terve van. Még Észak-Amerika is egészen harcias jellegűt kezd ölteni. Nem lehet összetett kézzel nézni azt, hogy minden nemzet fegyverkezik. Nekünk is meg kell tennünk mindent, hogy békénket biztosítsuk. Régi közmondás: si vis pacem, para bellum.

Kapotsffy Jenő: Ezt sohasem hallottuk! (Derűtség.)

Solymossy Odön: A tervezett létszám-memléből Magyarországra a közös hadseregben 9000, a honvédségben 3000 ujonc esik. A mostani létszám fölemelése égető szükség. Beszél a szolgálati szabályzatról, mely a legénységet fizikailag túlságosan igénybe veszi. A tervezett létszám elosztásánál az ezredhez alig jut egy két legény, amelylyel csak nagyon tátongó hiányt pótolnak. Felhozzák azt, hogy nem lehetne-e az ugynevezett tisztiszolga intézményt

megszüntetni, miáltal nagyszámu legénység szabadulna fel. Ezt nem lehet, mert itt pénzkérdésről van szó s a tisztnek ez majdnem pótolhatatlan megtakarítás. A póttartalékos intézmény is sok igaztalanságot foglal magában, meg van győződve, hogy a miniszter tekintettel lesz rájuk. Attér a kétéves katonai szolgálatra. (Halljuk! Halljuk!) Azt hozzák fel, hogy a kétéves szolgálat mellett szól a belőle folyó kétéves tartalékos szolgálat rendszere.

Ily módon több képzett katona nevelődik. Csak hogy itt is az óriási anyagi áldozatok révén hárulnak fel a legnagyobb akadályok, úgy, hogy ma még gondolni sem lehet a kétéves katonai szolgálat behozatalára. Általában a kétéves szolgálatról az országban sok téves nézet van elterjedve.

Azt hiszi, hogy ez nem okoz, vagy csak kevés tulkiadást okoz. Nem gondolnak a sokkal nagyobb lőszerfogyasztásra, továbbá arra, hogy mennyire megnő a kiképzendő ujoncok száma. Ma az ujoncok és a kiképzett legények közt az arány, mint egy a kettőhöz, akkor olyan volna, mint egy az egyhez. S ez utóbbi esetben sokkal több ujoncot is kellene előkészíteni, tekintettel az előforduló betegségekre. Tulajdonképen tehát ezzel növekednék a legénység száma. Barakkok kellene az elhelyezésükre és minden más. Csak a tüzérségnél és a lovasságnál a kiadási többlet mintegy 12 millió.

(Derűs epizódok.)

Solymossy Odön a lovasság kérdésével hosszabban kíván foglalkozni. Szegény huszár! Mihelyest bevonul, mindjárt lenyírják a fejét... (Nagy derűtség.) pardon: a haját. Hisz az mindegy. (Derűtség.)

Felkiáltások: Nem egészen mindegy!

Solymossy Odön kívánja, hogy a magyar lovasezredek Magyarországra helyeztessenek át és a magyar ezredekél levő tisztek magyarul tudjanak. A népfelkelési jelentkezéseket is meg kell könnyíteni. A hadsereg tekintélyét mindenestre emelni kell. (Nagy zaj.)

Kessi Pál: Hogy még inkább a nyakunkra nőjön! (Zaj.)

Solymossy: Igenis emelni kell, mert tőle függ a haza védelme komoly esetekben.

Endrey: Melyik haza védelme? (Oriási zaj az ellenzéken.)

Elnök többször csendet kér.

Solymossy: Es ezek után...

Egy hang (a néppártól): Emelem poharam!... (Zajos derűség.)

Solymossy elfogadja a javaslatokat és elfogadásra is ajánlja. (Eljenzés, hosszas helyeslés a jobboldalon.)

Szünet után

Holló Lajos beszélt a javaslat ellen. Végül határozati javaslatot nyújt be a magyar nyelvű kiképzés, a magyar alkotmányra való eskütétel, a magyar zászlók s a két évi szolgálat érdekében.

A vitát holnap folytatják.

III.

Egy izma meg nem rándult Agnes arcának, csak a párhaj elmondásakor rezzen össze. Oly fásult volt már, hogy ezt a nagy szomorúságot éppugy fogadta, mint valami elkerülhetetlen csapást.

— Megölte atyámat? Tasziló bácsi ölte meg? Es sirba kergette anyámat? Szegény vagyok és törvénytelen! Hát ez az? Ez az! És te tudtad Klárka? Tudtad évek óta? A szégyent, — az én szégyenemet.

Most sem sirt. Csodás erő szállta meg újra. Valami nagy elhatározás tükröződött a szemeiben. Klárka meglepetve nézett rá.

— Visszatérsz és szemérem lobbantasz mindent? Ne tedd, Agnes! Ő leányának fogadott. Jóvá akart tenni mindent. Anyád becsületét kellett megboszulnia.

— Ne védelmezd! Visszatérek, igen! De tudnom kell, hol laknak szegény atyám rokonai?

— Az anyja él még.

— Az én nagyanyám? Hol? Mi a neve? Ismeritek?

— Stettenheim ezredesné, Bécsben. Ozveg asszony és jómodu. Atyám jól ismeri. Majd megírom neked a lakása címét is.

— És nem törődöt sohasem az unokájával? Vagy elhazudták előtte, hogy létezem?

Felkacagott, kinjában:

Többé nem volt maradása. Mintha üznő valaki, egy ismeretlen, erőszakos, démoni hatalom, szüntelen ösztökéli, hogy siessen, végezzen mielőbb!

— És ott állt nemsokára Boronkay Tasziló előtt.

— Mindent tudok! Tudom azt is, miért nem tart méltónak Kázmér, hogy a felesége legyen. Hazudta, hogy szeret. Igaza van. Sem vagyonom, sem nevem. Fattyu vagyok.

— Az én leányom vagy! Nevemet adtam.

— Cserébe, hogy megölte az atyámat! Té-bolydába tetted anyámat! Mert te fosztottál meg szüleimtől, te, Tasziló bácsi, a te családi gögöddel... Nem viselhetem többé a nevedet! Nem akarok atyám véres emléke ellen véteni, amikor annak a nevét írom le a magamé gyanánt, aki halálba küldte őt!... Nem fogadom el azt az alamizsnát sem, amit hozományul szántál — nem maradok a házában, Tasziló bácsi!... Nem, nem, hisz itt lehetne ki lelkét az én szerencsétlen atyám, itt szenvedte végig mártíromságát az a szomorú asszony, aki életet adott...

— Gyermekek! Ágnes!

— Nem vagyok már gyermek! A szerencsétlenség megtanított rá! Ez a család nem az én családom. Főlkeresem a magamét.

És elrohant.

TÁVIRATOK.

Venezuela.

London, január 27. A Reuter ügynökség jelenté La Guayrából tegnapi kelettel: A tengerészeti hatóságok közlik, hogy a venezuelai kikötők elzárása szerdán megszűnik.

Washington, január 27. Hír szerint Bowen Venezuela nevében a puerto cabelloi s la guayrai vámbevételeknek 30 százalékát fogja felajánlani biztosítéskül. A vámokat vegyes bizottság fogja szedni, amelybe mindegyik hatalmasság egy-egy képviselőt fog kiküldeni.

A kínai jegyzék.

Peking, január 27. A hatalmasságok követői azon a válaszon dolgoznak, a melyet a legutóbbi kínai jegyzékre adni fognak. A válaszban nem foglalnak a hatalmasságokat kötelező álláspontot a hadikártérítésnek ezüstben való fizetése kérdésében, de meglehetősen konstatálják, hogy Kína elismeri, hogy az adósság tényleg aranyban fizetendő. Az angol, az amerikai és a francia követség formalisan óvatást tett Julienszám-nak Sanszi kormányzójává való kinevezése ellen, mert bebizonyult, hogy neki is része volt a honani hittérítőknél meggyilkolásában.

A főrendek leszavaztak.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 27.

A méltóságos Ház aranydiszében ma százszorosan verődött vissza a csillárok megszámlálhatatlan villamos lángja. A kegyelmes és méltóságos urak, valamivel többen is voltak, mint tegnap s ma sokkal bátorosabban üdvözölték Bánffy Dezsőt. Sorra keresték fel és szorongatták a kezét, miután látták, hogy még a sajtót is meghódította, ami pedig nem a legkönnyebb feladat volt. Ha a sajtó már nem haragszik rá, mi is szerethetjük — gondolták s nyíltan udvaroltak Bánffy bárónak.

Feltűnő volt ellenben, hogy a képviselő urak ma nem mertek úgy érdeklődni mint tegnap. Valaki nyilván rossz néven vette tőlük, hogy annyira érdeklődtek Bánffy iránt.

A vita ma esőndesen indult.

Mialatt a jegyző az első szakaszokat lemorzsolta, a karzat konstata, hogy a kormány a mai ülésre berendelte a híveit.

A hírhedt kilencedik szakasznál elsőnek gróf Eszterházy János szólalt fel s azt a módosítványt nyújtotta be, hogy az utlevél minták Magyarországra és Horvátországra egységes szöveggel: magyar, horvát és francia szöveggel állíttassanak ki. Akkor aztán Magyarországon a magyar, Horvátországon a horvát szöveget állíthatják ki.

Báró Prónay Dezső azon kezdte, hogy deferál a miniszterelnök óhajlásának s kihatás felől minden érzelmi momentumot, bár meggyőződése szerint az érzelmek nélkül reális politikát csinálni nem lehet. Rideg jogi szempontokkal határolja körül álláspontját. Az utlevél-rendszernek, mint egésznek, éppen úgy része a végrehajtás, mint például a törvénykezési rendszernek része az eljárás és a végrehajtás. Az utlevél külső alaki kellékeinek megállapítása az utlevél-rendszerbe és nem a végrehajtásra tartozik, mert az utlevél közokirat. A magyar törvényhozásnak tehát az 1868. XXX. t.-c. szellemében joga van az utlevél külső alaki kellékeit megállapítani. A horvátoknak egyezményileg biztosított privilégiumait igenis respektálni kell, de a kiváltságot odáig terjeszteni nem lehet, hogy nemzetközi viszonylatokban a horvát nyelv a magyar nyelvnek fölébe kerekedhessék. Adjuk meg a horvátoknak, ami az övék, de ne dobjuk nekik, ami a miénk. Éppen azért pártolja gróf Eszterházy módosítását, amennyiben pedig az el nem fogadtatnék, a maga Főszéről azt indítványozza, hogy az utlevelek teljesen azonos nyomtatványokon állíttassanak ki, még pedig Magyarországon magyar és francia nyelven, Horvátországon pedig magyar, horvát és francia nyelven.

Báró Bánffy Dezső ma is fentartja, hogy a magyar állam szuverenitása csak úgy őrizhető meg, ha az utleveleken csak magyar és francia szöveg lesz. Módosításával ezt ajánlja. De ha ez nem fogadtatnék el, akkor ő is elfogadja gróf Eszterházy módosítványát, mint amely az övéhez legközelebb áll. Egy nemzetet nagygyá tenni, egy államot állandó alapokra fektetni nem lehet, ha az érzelmeket kihagyjuk a játékból. Sovinizmus nélkül nagyot alkotni sohasem fogunk. A Bismarck sovinizmusa nélkül nincs az a nagy Németország, melyet ma is a sovinizmus erősít. Ohne Herz keine Politik — mondta Bismarck — s igaza volt. Akármilyen kicsi a mai alkalom, mégis ki kell mondani, hogy a magyar nemzeti állam kiegészítésében sovinisztáknak kell lennünk!

Most egy kis szabályvita támadt Csáky elnök és Bánffy között, minek eredménye az volt, hogy első sorban Bánffy módosítása kerül majd szavazásra.

A vita berekesztetvén, Széll Kálmán miniszterelnök nyilatkozott. In thesi egyetért az a felfogással, hogy érzelmek nélkül politikát csinálni nem lehet. Nagyon természetes ez, mert hiszen a politikát emberek csinálják. Az alkotásnál nagy szerepe van az érzelmenek, de amikor az írott törvények tiszteletben tartásáról van szó, akkor az érzelmeket, ha fájdalmas is, el kell némitani. Tisztelni kell az adott szót és tisztelni kell az írott jogot. Csak ezért óvott tegnap attól, hogy ezt a kérdést sovinizmussal tárgyaljuk. A maga helyén ő is sovinista, de a törvénnyel szemben nem az, nem szabad annak lennie.

A miniszterelnök ezután báró Prónayval polemizált és Bánffyval, akit azonban mindig csak „tisztelet előttem szóló főrendi tag ur”-nak nevezett. Beszédét azzal végezte, hogy itt nincs szó nemzeti gondolatról, hanem csak egy adminisztratív intézkedésről. A parlament talán csak képviseli úgy a nemzet egységét, mint egy utlevél és lám, a parlamentben a horvát képviselőnek joga van horvátul beszélni, s az állam egysége ezzel csorbát nem szenved. A főrendiháznak ma az a kötelessége, hogy a törvény s az adott szó tiszteletét óvja, még ha ez érzelmekbe is ütköznék.

Báró Prónay Dezső főreértett szavait akarja helyreigazítani s erre engedélyt kér a 46. § alapján.

— A 46. § alapján nem, de az 53. § alapján igenis joga van szólni — jegyezte meg Csáky elnök.

Báró Prónay Dezső: Mégis csak a 46. § alapján van jogom beszélni. A miniszterelnök az ő szavait félremagyarázta s olyan tételeket cáfolt, melyeket ő sohasem állított fel, ellenben egyetlen kérdésére sem válaszolt.

Széll Kálmán miniszterelnök viszonzválasza után következett a szavazás.

Bánffy Dezső báró módosítványát felállással valamennyi szavazattal őt ellenében, — továbbá Eszterházy János gróf módosítványát névszerinti szavazásban 43 szavazattal 22 ellenében, és Prónay Gábor módosítványát ugyan csak felállással elvetették és a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Széksértési kereset

Aradmegye közgyűlésén.

(Becsületében megbántott bizottsági tag.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 27.

Aradmegye törvényhatósága ma délelőtt folytatta a tegnap megkezdett közgyűlését. Hogy ez se legyen nyugodtabb, mint a tegnapi, arról gondoskodtak a románok, kik ma egészen komoly és számbavehető ellenzékként mutaták be magukat.

Föltűnt, hogy akik eddig csak románul dörgedeztek, azok ma csaknem kivétel nélkül magyarul beszéltek. Az ülés elején egy személyes kérdésben verték fel a port, azon a címen, hogy a tegnapi közgyűlésen egyik bizottsági tag Russu Sirianu Jánost, a „Tribuna Populului” szerkesztőjét becsületében megbántotta.

Az ülés eme részének lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Felolvastatták a tegnapi ülés jegyzőkönyve, melyhez Russu-Sirianu János jelentkezett szó-lásra. Eszrevételeit azonban mellőzte a többség, mire Urbán Iván főispán elrendelte a jegyzőkönyv hitelesítését.

Mielőtt a tárgysorozatba fogtak volna, Suciu János dr. napirend előtt az ügyrendhez kért szót. A higgadt tanácskozás biztosítékai — úgy mond — nem ronthatók le, hanem azoknak le kell rakva lenniök minden bizottsági tag lelkében. Azt érti, hogy a vita hevében politikai ellenfelek kiszólnak egymás ellen, de ez csak addig érthető, míg a politika terén maradnak az erős megjegyzések. Az egyéni jellemet érintő megjegyzéseket tenni nem szabad. Ugy tudja, hogy már rég megalakították a széksértési keresetet azok ellen, kik arra rászolgáltak.

Tegnap történt ilyen eset. Nem hallotta, csak olvasta az újságokban. Talán a főispán sem hallotta. Boksán Szevér pecskai szolgabíró közbeszólását érti. Fölteszi, hogy a főispán, ha hallotta volna ezt a kitélt, rendreutasította volna a közbeszólót, fölteszi, hogy a főügyész meg fogja indítani ellene a széksértési keresetet. Kéri a főispánt, kérdezné meg Boksán Szevért, mondotta-e a lapokban közölt megjegyzést és fentartja-e azt?

Boksán Szevér: Rendkívül csodálkozok, hogy az előtte szóló részéről és arról az oldalról jön a figyelmeztetés arra vonatkozólag, hogy a közgyűlés méltóságát tiszteletben kell tartani. Olyan oldalról történt hivatkozás a széksértési keresetre, a mely oldal ellen legtöbbször kellett volna azt alkalmazni. Igen sokszor nehezebb esett eddig a higgadtság megtartása, de a tisztelet iránti tiszteletből megtartotta mindig a kellő hangot. Ha közbe szót volna, kijelenti, hogy semmit vissza nem von abból. Fehéborodott a lelke, hogy egy ur, aki nem ismeri az aradmegyei viszonyokat, aki nem tudni honnan származott ide...

Russu Sirianu: Ki az?

Boksán Szevér: Ön!

Russu Sirianu: Világosan születtem.

Boksán Szevér: Azt mondta ez az ur, hogy a vármegye tisztviselői nem tesznek egyebet, mint vadásznak. Éppen Russu urat nem tartom illetékesnek arra, hogy a vármegye tisztviselőit megkritizálja. (Éljenés.)

Russu Sirianu: Személyes kérdésben kér szót s románul akar beszélni. Erre óriási zajban tör ki a közgyűlés.

— Magyarul! — kiáltják feléje.

Russu folytonos zaj között beszél és aztán leül.

Keresztes Gyula dr. főügyész: Suciu János hivatkozott rá. Legyen meggyőződve — úgy mond — ha történik széksértés, mindenesetre megindítom a keresetet. A tegnapi esetre nem nyilatkozom, mert a kereset a sértés megtörténte után azonnal megindítandó, azóta pedig sok idő eltelt s utólagosan nem lehet keresetet indítani. A keresetet, ha a kifogásolt megjegyzést hallottam volna, megindítottam volna, de csak annak megállapítása végett, hogy történt-e széksértés?

Suciu János azt vitatja, hogy a kereset ma is megindítható még miután a mai közgyűlés a tegnapiak a folytatása. Miután azonban Boksán Szevér főtiszóalásából azt veszi ki, hogy tegnapi megjegyzése politikai vonatkozású volt, eláll a további tiltakozástól.

Urbán Iván főispán utal a szabályrendeletre, melyszerint a kereset a széksértés megtörténte után nyomban, a tárgyalás menetének félbeszakítása mellett lett volna megindítandó.

Ezzel az incidens véget ért.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Loute, bohózat. Almásy Lóla felléptével. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Végrehajtó, vígjáték. Almásy Lóla felléptével. (Páros bérlet.)

* **Monna Vanna Aradon.** Az új drámai irodalom leghatalmasabb színműve *Monna Vanna*, melyről már valóságos litteratura keletkezett. A dráma tendenciája az abban lefektetett bölcséleti elv, a darab frappáns szerkezete, a nyelvezet, a mélyes költészete forrongásba hozta a művelt világot és *Maeterlinck* neve egy csapásra hangzatos lett az egész világon. Monna Vannára az aradi színtársulat nagy ügybuzgalommal készül. A hatalmas mű a színészeknek is növeli az ambícióját. A főbb szerepeket *Gasdy Aranka*, *Ternyei Csiky* és *Békés* játsszák. A pénteki bemutató előadás tehát eseményszámba megy, amikor közönségünk a darab szépségeivel méltó keretben és pazar kiállításban fog megismerkedni.

* **Hunyadi László — másodszer.** Az idei színházi szezon legsikerültebb opera-előadását ma tett ház előtt ismételték meg. Vonzott a darab, vonzott az előadás és vonzott *Pewny Irénnek*, a budapesti operaház tagjának fellépése, aki Szilágyi Erzsébet szerepében tegnap szokatlan hirtelenséggel hódította meg az aradi közönséget. Nincs ezen mit csudálkozni. A vendégművész ezt a nagy, nehéz szerepet, amely próbára teszi a legerősebb kaloratur hangot is, olyan könnyedséggel győzte le, hogy a hatás elmaradhatatlan volt. *Bejczy* fáradhatatlan énekes, az utóbbi hetekben egy egész tenor-repertoárt énekelt le. Valamennyi szerepében erős művészi tudást, tartalmas, tömör hangot hozott a színpadra; kár hogy a síma énekléshez nem ért. Pedig a modorosság, melylyel a hangjait kiadja, nem olyan hiba, amelyről megszokni ne lehetne. Hunyadi Lászlója egyébként ugyanazt az elismerést érdemli meg, amelyre többi szerepeivel rászolgált. *B. Szabó* értékes baritonjának magas a király-szerep énekpártija, az egyes punktirozás azonban többet ér, mint az előtett alaphang. *Parlagi Kornélia*, *Karácsanyi Mariska* és *Békassy Gyula* külön-külön is bőven osztoztak az est sikerében, melyből oroszánrészt illeti *Orbán Arpadot*, a színház komoly ambíciója, képzett karmesterét. A karok összevágó éneke is az ő tudását dicséri.

* **Mariházy Miklós**, az aradi színtársulat egyik legintelligensebb tagja, virágvasárnapon megvált az aradi színtársulattól: tegnap kötötte meg a szerződést a fővárosi *Vigszínház* igazgatóságával. *Mariházy* távozását nemcsak a színháznál, hanem a város társadalmi köreiben is sajnálják, ahol rövid idő alatt közkeletiséget vívott ki magána.

* **A végrehajtó.** *Almásy Lóla*, a társulatnak újonnan szerződött tagja a *Végrehajtó* című darabban, jó szerephez jutott, melyben a fővárosban nagy sikert aratott. A kitűnő és mulatságos francia vígjáték kerekded előadásban fog színre kerülni, minek jelét már a mai főpróba nyújtotta.

* **Sárosy Gyula ismeretlen verse.** Budapesten a Tanítók Kaszinójában érdekes fölolvastatott tartott legutóbb *Kiss Etelka*, az *aradmegyei* születésű nevezetes költőről, *Sárosy Gyuláról* ezen a címen: *Sárosy Gyula, mint tanító*. Előbbben általánosságban méltatja *Sárosyt*, mint az *Arany trombita* költőjét, majd áttér arra, hogy a világsi fegyverletétel után *Sárosy* bujdosás közben Gyöngyösre vetődött, s ott *Sorsich Antal* néven mint német nyelvmester telepedett le 1850. szeptemberében. A gyöngyösiek nem nagyon lelkesedtek a német nyelvért és *Sárosynak* szűken jutott a jövedelemből. Utóbb aztán a katonatiszteknek olasz nyelveléket adott, s amikor a csendőrségnél elrendelték a magyar nyelv oktatását, magyarra tanította azokat, akiket, mint köztudomásúra ítéltek országoszerre kerestek. — Később egy ma-

gánintézetnél mint a magyar nyelv tanítója nyert alkalmazást, s ott írta meg a tanítványai számára a magyarok történetét. E munkájáról azt hitték, hogy elveszett. Egyik hű tanítványa, *Tóth-Prónay P. Etelka*, a későbbi *Kiss Pálné*, a fölolvastató édesanyja megőrizte a tanárától lediktált történetet, s ennek egyes részét a fölolvastató be is mutatta.

* **Monna Vanna Temesvárott.** Oriási siker mellett adták elő e hónap 28-án *Monna Vannát* Temesvárott. A címszerepet *T. Hadrik Anna*, ez a nagytehetségű művész nő játszotta, aki mélyreható felfogásával, előkelő, művészi játékával valóságos életet vitt bele a romantizmusba, amely e darabot jellemzi. A temesvári lapok egyhangulag nagy dicsőréttel emlékeznek meg a művészről és igen nagy jövőt jósolnak neki. Volt kihívás és taps bőven. Számos virágadományt és koszorút is kapott. A darabot még sokszor adják egymásután.

Bartha Miklós sajtópöre.

(Széll Kálmán a paktumról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 27.

Szenzációs tárgyalás vonzott ma nagy publikumot a budapesti büntető törvényszékhez. *Bartha Miklós* volt a panaszos, aki *Zsoldos Lászlót*, a *Magyar Szó* belmunkatársát állította a bírák elé, mert olyan dolgokat és úgy írt meg róla, ami szokatlan a magyar sajtóban és méltán okozhatott keserűséget *Barthának*, a rejtélyes lelkű publicisztának. De most megnyugodhatik: *Zsoldost* bűnösnek mondotta ki a bíróság s rágalmazás miatt egy hónapi fogságot mért rá.

A tárgyalásba egy érdekes politikai momentum is vegyül. *Széll Kálmán* miniszterelnököt mint tanut hallgatták ki arra a kérdésre, tud-e valamit a kormánypart és az ellenzék közti paktumról, melynek egyik titkos pontja *Bartha* zavaros pénzügyeinek rendezése volt? A miniszterelnök eskü alatt azt vallotta, hogy ilyes paktumról semmit sem tud.

Az érdekes tárgyalás részleteit az alábbi távirati tudósítás mondja el:

(Az inkriminált cikk.)

Agorasztó Péter bíró elnöklete alatt *Dole-schall* és *Kramasza* bírák előtt folyt a tárgyalás. *Bartha Miklós* dr. *Visontai Soma*, *Zsoldos Lászlót* pedig dr. *Keszits Antal* ügyvéd képviseli.

Visontai ügyvéd bejelentette, hogy a tanukul beidézetek közül madarasi *Beck Nándor* betegsége miatt nem jelenhet meg a tárgyaláson, *Incevény László* pedig meghalt. *Széll Kálmán* levél útján bejelentette, hogy elfoglaltsága miatt csak déltájban jelenhet meg kihallgatásán.

Agorasztó bíró felolvastatta azt a cikket, melyben *Zsoldos László* éles kritika tárgyává tette *Bartha Miklós* politikai szereplését s több olyant állított, amit *Bartha* rágalmazásnak és becsületsértésnek minősített. Kétségkívül erős ez a *Magyar Szóban* megjelent cikk s ha igaz az, amivel a publicista-képviselőt a cikkíró vádolja, akkor furcsa tükröt állított a puritán ellenzéki harcos elé. Egész halom rutnál-rutabb politikai bünt tálat fel *Zsoldos László*, elmondván, hogy *Barthának* sohasem volt politikai tisztessége, paktált a kormányokkal, nem is egygyel, hanem valamennyivel; pénzért eladta tollát *Széll Kálmán* miniszterelnöknek, akitől 80.000 koronát kapott azért, hogy mint ellenzéki író és szónok, kedveskedjék az ő politikájának. És elmondott még sok egyebet *Zsoldos László*, amik bizonyára nem tetszettek a *Bartha Miklós* pártjának.

— Egy erdélyi lap, az „Ujság” — mondja *Zsoldos* — 1900. március 20-án megírta *Bartháról*, hogy ő egy alkalommal felkereste *Szász Domokos* erdélyi ev. ref. püspököt és azt ajánlotta neki, biztosítsa a Mutual bizt. társaságnál az erdélyi ev. ref. özvegyek és árvák intézetét; ha ez a biztosítás létre jön, *Bartha* provizióképen 120.000 koronát kap a Mutuáltól s ő kész ezt a halom ezrest megosztani a püspökkel. *Szász Domokos* kiutasította *Bartha Miklóst* s amikor ezt a dolgot nyilvánosságra hozták és az „Ujság” *Barthát* „a magyar zsurnalisztika piszokfoltjának” nevezte, *Bartha* nem is védekezett a vád ellen.

(Bizonyítás előtt.)

Agorasztó elnök, a nacionálék felvétele után, kihallgatta *Zsoldos Lászlót*.

— Elismeri ennek a cikknek a szerzőségét?

— Elismerem.

— Mi indította arra, hogy *Bartha Miklós*ról ezeket írja?

— Az igazságszeretet, semmi egyéb. — *Bartha Miklós*ról annyi mindent beszéltek, írtak s ő mindazt felelet nélkül hagyta, hogy az igazság érdekét véltém szolgálni, ha provokálom őt a vádak ellen való védekezésre.

Zsoldos egyébként minden vádját kész bizonyítani is s kéri a bíróságot, hogy a bizonyítást renuelje el. A titkos szubvención és a Mutual dolgán kívül bizonyítani kívánja, hogy *Bartha* mint ellenzéki képviselő kormánypartilapokba írt vezércikkeket névtelenül. Erre becsatolja a lapszámokat.

Bizonyítani kívánja, hogy *Bartha* egyéni tisztességében és becsületében állandóan durván és kiméretlenül támadott meg minden közéletben szereplő egyént, hírlapíró, sőt még *Jókai Mórt* sem kimélte meg.

A *Szász Domokos*-féle 60.000 frtos provizió ajánlatra szintén becsatolja a bizonyítékait. *Bartha* mindezen vádakát és állításokat soha meg nem cáfolta s így *Zsoldos László* joggal hibette valóknak.

(Bartha nyilatkozik.)

Visontai Soma *Bartha Miklós* nevében kijelentette, hogy maga is kérte a bizonyítást, de csak arra, amit az inkriminált cikk állít. Bizonyítsa azt a vádlott, hogy a megvásárolt 200 lap között volt *Bartha Miklós* tolla. Ne bujjon a vádlott senki háta mögé, hanem amit a cikkben állított, azt bizonyítsa, ha tudja. Kéri *Széll Kálmán* miniszterelnököt kihallgatni arra, hogy állott-e ő vele olyan összeköttetésben, mint aminőt róla a cikk állít. Kéri *Polónyi Gézának* és *Ugron Gábornak* tanukénti kihallgatását.

Bartha Miklós szóialt fel ezután.

— A védelem azon állítására nézve — ugymond — hogy tud tölem kormánypartilap vezércikket is produkálni, megjegyzem, hogy harminc éves közéleti és zsurnalisztikai pályám alatt akárhányszor megdicsértem a kormány valamely intézkedését, ha az helyes és jó volt. Nem voltam azonban az a publicista, aki akár pénzért, akár presszió alatt a meggyőződésével és igazságszeretetével ellenkezően írjon. Azt bizonyítsa a védelem, hogy én pénzért s nem meggyőződésből s igazságszeretetsből írtam ezeket a cikkeket.

A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza.

A bíróság a valódiság bizonyítását a btkv. 263 §-ának 1. és 5. pontja alapján megengedte a 80.000 frtos váltóbeli megvesztegetésre vonatkozólag, a szocialista népgyűlésen elmondott vádakra, a *Szász Domokos*-féle esetre szintén megengedte, mellőzte azonban a kormánypartilap cikkek tekintetében a bizonyítást. A védő *semmisségi panaszt* jelentett be a bizonyítási eljárásnak több pontra vonatkozólag történt megtagadása miatt.

(Szász Károly és Polónyi.)

Következtek a tanukihallgatások.

Dr. *Szász Károly* árvaszéki ülnök és lapszerkesztő az első tanu.

— Ismeri-e tanu Bartha Miklóst?
— Igen.
— Tud-e arról tanu, hogy édes atyjának Bartha valami ajánlatot tett egy biztosítási üzlet megkötésére?

— Egy ízben, mikor még képviselő voltam, meglátogattam a yamat a Császárfürdőben. Találkoztam Barthával, aki felkért, hogy hagyjam őt atyámmal magára, mert fontos közleni valója lenne vele. En kimentem a másik szobába. Itt hallottam, amikor Bartha azt mondotta apámnak, hogy fogadja el Muthu al biztosító ajánlatát, ez esetben 60,000 frtnak a felét, 30,000 frtot adna neki.

Polónyi Géza tanuvallomása során kijelenti, hogy Bartha Miklós rokona, Sebesi Géza, egy ízben előtte úgy nyilatkozott, hogy az említett üzletnél ő megkérte Barthát, támogassa őt Szász Domokosnál. A provízió neki (Sebesinek) és nem Barthának járt volna. Sebesi kérte Barthát, hogy a provízió felét ajánlja fel a püspöknek. Sebesi már azóta meghalt.

Azután kihallgatták a Magyar Jelzálog Hitelbank főtisztviselőit, a kik oda nyilatkoztak, hogy Bartha a banktól soha, semmi címen sem kapott pénzt.

(Széll Kálmán, mint tanu.)

Délután megjelent a tárgyaló teremben Széll Kálmán miniszterelnök, hogy tanuvallomást tegyen a Bartha-Zsoldos ügyben.

Elnök (Széllhez): Igénybe vette Bartha Miklós a miniszterelnök ur intervencióját valamikor pénzkölcsön szerzésére?

Széll Kálmán: Soha!

Elnök: Zsirált a miniszterelnök ur Barthának váltót?

Széll Kálmán: Nem. Váltókezese nem voltam senkinek, nem is leszek.

Visontai védő: Tud-e valamit a miniszterelnök ur a kormánypárt és ellenzék paktumáról, melynek egyik titkos pontja Bartha Miklós pénzügyeinek rendezése volt?

Széll Kálmán: Semmi ilyen paktumról nem tudok.

Ezzel a miniszterelnök kihallgatása véget ért. Vallomására megeskették.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság Zsoldos Lászlót bűnösnek mondta ki s rágalmozás vétségeért egy hónapi fogságra, kétszáz korona pénzbírságra s az ítéletnek a Magyar Szó-ban leendő közlésére ítélte.

Zsoldos az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 31. Az aradi kereskedőifjak táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet álarcos bálja (Mártini vendéglő.) — A kurticsi izraelita jótékony nőegylet táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Február 1. Tanítóbal (Polgári fiúiskola.) — Az aradi könyvnyomdászok táncestélye (Vass.) — A borosjenői ifjuság táncvigalma (Központi szálló.) — A paulisi polgári olvasókör táncestélye. — A gyoroki iparos olvasókör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.) — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Kaszinó.) — A borosjenői polgári olvasókör táncvigalma. — A radnai ifjuság táncvigalma (Svoboda-vendéglő.) — Táncmulatság M. Szlatinán (Nagyvendéglő.)

Február 2. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Kass vendéglő.)

Február 7. A pankotai polgári jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi m. kir. posta-és távirtda altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Fekete Sas.) — Réczey piknik az atletikai klub helyiségében.

Február 8. A Lloyd-társulat estélye este 9 órakor (Lloyd helyiség.) — Az aradi cipészek szakcsoportjának táncvigalma (Vass.) — Az országos vöröskereszt-egyesület borossebesi fiókegylet táncvigalma (Kaszinó.)

Február 14. A világiosi vöröskereszt fiókegylet táncvigalma (Mátyás király.)

Február 15. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncvigalma (Kass.)

(=) Vörös kereszt bál. Az országos vöröskereszt-egyesület borossebesi fiók-egylete saját pénztára javára február hó 8-án a borossebesi kaszinó-egylet helyiségében, a brádi első zenekar közreműködése mellett zártkörű táncvigal-

mat rendez, személyjegy 3 kor. Családjegy 5 kor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében költsönrel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. A hölgyek egyszerű öltözetben való megjelenésre kéretnek. A rendezőség élén Bolyos Józsefné és Daempfy István elnökök, Baumgartner János alelnök, Steiner Samu táncrendező, dr. Löw Mihály pénztárnok és Siflis János jegyző állanak.

(=) Az aradi szabómunkások szakegylete február hó 15-én a Kass-vendéglő termeiben saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) Mulatság Szlatinán. A M. Szlatinán építendő „Erzsébet kápolna“ javára február 1-én a nagyvendéglő helyiségében zártkörű táncvigalmat rendeznek.

Magyar ezredek, magyar katonatisztek.

(Változás a szegedi ezredben.)

Arad, január 27.

A Szeged és Vidéke című lap társunk közli az alábbi, nagyon érdekes értesülést, mely méltó arra, hogy tudomást vegyenek róla minél szélesebb körben:

Azon politikai követeléseknek — ugymond a cikk — melyeket a katonai javaslatok benyújtása alkalmával a kormánnyal szemben támasztottak, ugylászik, foganatos eredményük lesz. Mint megbízható forrásból értesülünk, Pittreich hadügyminiszter bekérte a szegedi 46. gyalogezred tisztjeinek személyi táblázatát. Ez a legfelsőbb katonai intézkedés azt jelenti, hogy a hadügyminiszter fontolóra vette a magyar ezredre vonatkozó nemzeti óhaját.

Tudvalévő, hogy a szabadelpvűpárt legutóbi nagy értekezletén Szentiványi Arpád képviselő ket csoportba foglalta a volt nemzeti pártiak katonai követeléseit. Az első csoportba sorozottak közé tartozik az a kívánságuk, hogy a magyar ezredknél magyar tiszték szolgáljanak, vagyis szabatosabban, hogy a közös hadsereg magyarországi ezredeinél, ha a legénység túnyomóan magyar anyanyelvű, a tiszték is magyarok legyenek. Az osztrák és nem magyar ezredtől pedig magyar ezredkehez osszak be a magyar tiszteket.

A honvédelmi miniszter ez óhajásra nézve kijelentette, hogy már a közel jövőben fokozatosan visszahelyezik a magyar tiszteket a magyar ezredkehez. Azt azonban még a volt nemzeti pártiak sem hitték volna, hogy a honvédelmi miniszter ez egyszer gyorsan tesz eleget kívánságunknak. Báró Fejérváry közölte a pártkonferencián tett kijelentését a hadügyminiszterrel, akit fölkerít, hogy az első csoportba foglalt katonai követelések teljesítésében segítségére legyen.

Fejérváry báró eredményesen tárgyalhatott a hadügyminiszterrel, mert ma már leérkezett Bécsből a szegedi háziezredhez a hivatalos irás, mely utasítja az ezredparancsnokságot, hogy valamennyi tiszt személyi táblázatát sürgősen küldje fel a hadügyminiszteriumhoz. Ez a személyi tábla egy-egy katonatiszt születésére, illetőségére, anyanyelvére stb. vonatkozó adatokat tartalmaz.

A leirat nagy föltűnést keltett a 46. gyalogezred tisztikarában. Rőgiön elértették a hadügyminiszter szándékát, mert a személyi táblázatokat csak különös esetekben szokták fölülről bekérni. Eddig persze úgy volt, hogy a tiszteket, anyanyelvükre való tekintet nélkül osztották be a különböző közös ezredkehez. A 46-os tisztéknek élénk emlékezetében van Fejérváry báró kijelentése, melylyel szerves kapcsolatban áll Pittreich lovag leirata.

Mint értesülünk, az ezredparancsnokság

még a napokban fölküldi a tiszt személyi táblázatokat. Legközelebb pedig nagyobb változások történnek a háziezrednél. A magyarul nem beszélő tiszteket idegen ezredkehez helyezik át és a szegedi ezredhez csupa magyar tisztet hoznak. Így aztán jobban megérti a tanyai legény a tiszt urak szavát.

A hadügyminiszter hasonló rendelkező irást küldött több magyarországi közös ezred parancsnokságához is. Nincs okunk kételkedni forrásunk megbízhatóságában, de azért várjuk — s velünk együtt az egész nemzet várja — a lapunk értesülésének félhivatalos megerősítését.

SPORT.

+ A vadászati szezon vége. Február elsejével beáll a vadászatban a holt idény. Fogolyt és őzet már 14 étől kezdve nem szabad löni s így az e fajta peccsenye ma már az étlapon se szerepelhet. A nyulakra a tilalom e hó végével áll be, azután, míg csak a hosszucsőrűek meg nem érkeznek, vége minden vadász-dicsőségnek.

A vármegye közgyűlése.

(A második nap érdekességei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 27.

Aradmegye törvényhatóságának mai közgyűlésén voltak ugyan némi viharok, de korántsem olyan erősek, mint tegnap.

Erdekes és pikáns kijelentést tett ma Popp C. István dr., a románok egyik vezére, aki nyíltan megmondotta, hogy eddigi „engedékenysé-
gük“ árán azt remélték, hogy a megyében javulni fog a románság politikai helyzete. Ez alatt azt kell érteni, hogy Mangra megerősítését reményelték, és ezért voltak olyan „engedékenyek.“ Azt is panaszolta a románok vezetője, hogy a románság keserű tapasztalatokat nyert, a vármegyétől nem ilyen bánásmódot érdemeltek s a vármegye, mihelyt nem erőszakoskodtak, elnyomta a románok érdekeit.

Ezeket a kijelentéseket azon kérelem tárgyalása kapcsán tette Popp C. István, mely kérelmet Schwéger Lajos volt főszámvevő és Barb Efrém volt gyámpénztári ellenőr nyújtottak be a közgyűléshez, kérve, hogy a megye álljon el attól a kártérítési pörből, melyet utolsó váyonmaradványuk ellen, mely különben is női hozomány volt, akartak indíttatni.

Az állandó választmány két okból javasolta a kérelem teljesítését. Egyrészt méltányossági okokból, mert igazságosnak találta, hogy azt a két tisztviselőt, akik a Krivány-ügy miatt erkölcsileg ugylis tönkre mentek, legalább az anyagi tönktől megmentse, másrészt, mert a megindítandó kártérítési pörben annyi illetéket kell majd fizetni, mely illeték felemésztené az egész összeget, melyet a pörben a megyének megítélnének.

Popp C. István volt az első fölszólaló. Kijelenti, hogy magyarul szóal fel azon keserű tapasztalatok után, melyeket a románok észleltek a vármegye részéről, mióta a románok a megye vezetősége iránt engedékenyek voltak.

— Engedtünk, — ugymond Popp István — mert reméltük, hogy politikai helyzetünk javulni fog ebben a megyében. De ezután engedékenyek nem leszünk, senkinek a bűnét nem fogjuk jótékony fátyollal elfődni? A tegnapi közgyűlés megmutatta, hogy Önök nemcsak nem respektáltak jogainkat...

Erre óriási zaj tört ki. Az elnöki csengetyűnek megint szépen akadt dolga s szép időbe került, míg a főispán szóhoz juthatott.

— Figyelmeztetem a szónokot, — ugymond — hogy ilyen kifejezésektől tartózkodjék és maradjon a tárgynál.

Popp C. István: Igenis, önök nem respektáltak a törvényt. (Óriási zaj. „Eláll“ kiáltások.)

Urbán Iván: Másodszor megintem Popp C. István ura, hogy maradjon a tárgynál.

Popp C. István: Visszautasítja az állandó választmány javaslatát.

Suciu János dr. kéri a felelősség fentartását és az összeg behajtását.

Keresztes Gyula dr. tiszti főügyész: Meggyőződése, hogy a méltányosságnak itt helyet kellene fognia. Azonban, ha a közgyűlés öt utasítja, minden haladék nélkül megindítja a pert.

A kérdés szavazás alá került s a többség 68 szavazattal 37 ellenében elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Hosszabb vitára adott még alkalmat **Török János** világozi jegyzőnek az ügye. Megirtuk a világozi jegyzőről, hogy kevesebbet dolgozik mint kellene.

Suciu János konstatálja, hogy **Török János** is dolgozik, habár az ő munkássága nem látszik, mert olyan, mely nem hagy maradandó nyomot hátra.

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán kijelenti, hogy **Török János** jegyzői működése ellen semmi kifogása nincs, mert a mi dolga van, azt szorgalommal, lelkiismerettel elvégzi. Neki csupán a községi szervezési szabályrendelet ellen van kifogása, mely olyképp osztja meg a munkát Világos község két jegyzője között, hogy az egyiknek sok, a másiknak kevés munkát ír elő. Hogy ez így van, arról három ízben személyesen is meggyőződött.

Schill József főjegyző a közgyűlés színe előtt akarja igazolni **Törököt**, kiről az újságban azt írták, mintha semmit se dolgozna és evvel kapcsolatban az ő szájába olyan szavakat adtak, mintha ő mondta volna ezt. Kijelenti, hogy **Török János**ról ilyen sem a múltban, sem a jelenben nem mondott s csupán a szervezési szabályrendelet hiányosságát konstatálta. A közgyűlés előtt akarta ezt **Török János** igazolásául elmondani. — A főjegyző szavait éljenzés fogadta.

Ezután áttértek a magánosok és községi ügyek tárgyalására.

A legérdekesebb volt **Janák János** ternovai főszolgabíró lemondása, melyet a közgyűlés meggyőzés nélkül elfogadott.

Elnök fél egy órakeresztette be a két napos közgyűlést.

Az utolsó Krivány-árverés.

(A külvárosi házak eladása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 27.

Hétszáz ezer korona követelés ellenében az aradi kir. törvényszék árverést tűzött ki négy házra, a melyeknek bírói becsértéke összevéve nem tesz ki kilencezer koronát. Azokról az ingatlanokról van szó, a melyek **Krivány János**nak, a sikkasztó gyámpénztárosnak tulajdonát képezték és a melyek eddig elárverezetlenül maradtak. Legelsőbbben, a mint ismeretes, **Krivány** ingóságait, butorait, ingóságait, könyvtárát árverezték el, majd a **Sárosy-utcai** nagyobb házakat, a **tusnádi villát**, most a legkisebb ingatlanok vannak hátra.

Négy aradi házról van szó, a melyekre nézve **Zubor Gyula** kir. törvényszéki bíró most tűzte ki az árverést. Ezt május 28-án délelőtt tíz órakeresztették meg az aradi igazságügyi palota 88. számú termében, még pedig **Arad-vármegye** közönségének 697,092 korona 46 fillér tőkekövetelése, annak 1898. évi július 16-ától járó 5%-os kamatai, 350 korona eddig fölmerült és 80 korona újabb költség erejéig.

Eladás alá kerül:

a **Demeter-utca** 95. számú ház fele része 4818 korona 50 fillér becsértékben;

a **György-utca** 82. számú ház, egészben s 1800 korona becsértékkel;

a **Mihály-utca** 25. számú ház egészben 212 korona becsértékkel;

a **Mihály utcai** 24. számú ház, 2379 korona becsértékben.

Az árverezők kötelesek a becsérték tíz százalékát készpénzben letenni, a vevők pedig a vételárat három egyenlő részletben lefizetni.

Az összes árverés alá kerülő házak becsértéke 8704 korona 50 fillér. A megyének, bizonyos, ezt se volt szabad veszendőbe hagyni, ha csöpp is a tengerhez képest. Különben az összes sikkasztott pénz 1898. július 16-ától járó 5% kamatainak sem teszi ki még a tizedrészét sem, miután a sikkasztott pénznek negyedfél éves kamata fölül van a százezer koronán.

A Weitzer-hagyaték rendezése.

(Tanácsülés a városházán. — Weitzerné nyilatkozattétel előtt. — A hagyatéki részvények jóvedelméi. — A temetési-költség. — Szerződés-kötés a török követséggel. — Alku a bécsi palota eladásáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 27.

A Weitzer-hagyaték ügyeinek vezetésére kiküldött tanács **Varjassy Lajos** polgármester-heiyettes elnökielte alatt ma délután ülést tartott, melyen a hagyatéki ügy rendezésével kapcsolatos dolgokban hoztak létre megállapodásokat. Az ülés lefolyásáról az alábbi tudósítás szól:

Steinhardt Mór dr. t. főügyész, Aradvárosnak a Weitzer-féle hagyatéki ügyben megbízott jogi képviselője jelentette a tanácsnak, hogy a gráci törvényszék, mint hagyatéki bíróság április hó elsejéig adott halasztást özvegy **Weitzer János**nak arra, hogy nyilatkozzék: vajjon a neki járó örökrészképen elfogadjja-e azokat a vagyón-részeket s azt az évi járadékot, amelyet **Weitzer János** végrendeletében biztosított számára, avagy érvényesíteni kívánja-e ama kedvezőbb jogokat, amelyek őt férjének a végrendeletkezést megelőzőleg szóbelileg tett ígérete folytán megilletik.

Weitzer János ugyanis életében tett nyilatkozatában több és nagyobb értékű javakat ígért feleségének, mint amennyit végrendeletében hagyományozott. Ismeretes azonban a testamentum az a része, melyben **Weitzer János** arra kéri feleségét, hogy álljon el az előbb kiállításba helyezett örökségtől s elégedjék meg avval az örökrészszel, amelyet végrendeletileg hagyományozott neki.

Arad városára nézve meglehetősen fontossággal bír **Weitzer János** özvegyének nyilatkozata, mert — mint említettük — a neki ígért örökrész sokkal több, mint amennyit végrendelete szerint szánt neki Arad jöttevéje.

A hagyatékhoz tartozó részvények osztalékainak hovatartozásáról a gráci törvényszék akként intézkedett, hogy az osztalékok összegének öt százaléka a hagyatéki vagyón állagához, az öt százalékon felüli rész pedig a hagyatéki vagyón jóvedelméhez csatoltassék. Együttal felhatalmazta a gráci bíróság **Szieber Ede** végrendeleti végrehajtót, hogy ezekből az összegekből, vagy ha ez elegendő nem volna, ugy a hagyatéki tőkéből, fizesse a hagyaték teljes átadásáig az özvegy évi járadékait, az adókat és a fennálló számla-tartozásokat, végül **Weitzer János** temetésének költségeit is, amely körülbelül 3300 koronát tesz ki.

A bécsi Heu-gassei palota bérbe-illetőleg eladásáról tárgyalt ezután a tanács. **Klofec dr.** gráci ügyvéd ugyanis értesítette **Steinhardt Mór dr.**-t, hogy a bécsi császári török követség hajlandónak nyilatkozott a palota bérletét megújítani azon két feltétel mellett, hogy a ház fűtő-készülékei hozassanak jókarba s végül, hogy a bérszerződés legalább öt évre köttessék meg, azzal a megszorítással, hogy ezen időn belül a bérleti viszonyt a palota esetleges eladása se szüntesse meg. A tanács csak némi enyhítéssel tartja elfogadhatónak a követség feltételeit. Kimondott elv ugyanis, hogy a palota eladása előnyös volna a városra. Kár volna

tehát az eladás lehetőségét az öt éves felbonthatatlan bérleti szerződéssel megkötni. Azt határozta ennél fogva a tanács, hogy hajlandó a követséggel öt éves szerződést kötni, de olyan kikötéssel, hogy a palota eladása esetén minden év május elsején a bérlet egy évre felmondható legyen.

A palotára különben újabban ismét akadt vevő. Egy **Keiser Lajos** nevű bécsi nagyiparos jelentkezett **Szieber Ede** végrendeleti végrehajtónál. A tanács azt az utasítást adta ebben a kérdésben, hogy nincs kifogása a palota eladása ellen, ha 360 000 korona vételárat sikerül elérni. **Weitzer** tudvalevőleg ennyire értékelte Heu-gassei házát.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A kisjenő erdőhegyi kaszinó**, a vidék egyik legtekintélyesebb társaságára, mint tudósítónk jelenti, vasárnap tartotta **Králitz Gyula** igazgató elnökielte alatt évi közgyűlését. Lányha érdeklődés kísérte a közgyűlést, melyen a kaszinó 143 tagja közül mintegy ötödresz jelent meg csupán. A rendes évi jelentések után nagyobb vitát keltett a régen huzódó könyvtárkérdés, melynek elintézésére 4 tagu bizottságot küldtek ki. A tisztuítás során igazgató lett **Králitz Gyula**, aligazgató **Ujj János**, kik eddig is viselték e tiszteket. A tagok sorában sok panasz merült fel az iránt, hogy a kaszinó új, fényes helyiségeit nem keresik fel olyan sűrűn, mint a régi rozoga, de demokratikusabb külsejű hajlékot.

(*) **A pankotai uri kaszinó** vasárnap tartotta évi közgyűlését, melynek fő mozzanata a tisztuítás volt. Elnök lett **Kócsa Károly**, igazgató **Rakusan Károly**, pénztárnok **Niedermayer Gellért**, ellenőr **Konnert Károly**; választmányi tagok: **Kaufmann Ignác**, **Abonyi Henrik dr.**, **Pe-sevitz Gusztáv**, **Szalay Imre**, **Werner Miklós dr.**, **Pavlovits Ignác**, **Pavlovits Konstantin**, **Gherba Gusztáv**, **Barna Lajos**, **Weisz József**, **Nagy József**; póttagok: **Fendler Jenő** és **Kristoffy István**.

A genfi pár számlája.

(Vizsoly a trónörökös és a király között.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 27.

A megszökött szász trónörökösnek ügyét eleinte meglehetősen rokonszenvenvel fogadta a közönség. De ez a rokonszenv mindinkább fogyott és lassanként ellenszenvvé változott, mikor a megszökött pár viselkedéséről értesült a nagyvilág.

Most ismét olyan hír jön Genfből, mely alkalmas arra, hogy a ellenszenvet különösen **Giron** ur, a francia nyelvmes-ter iránt ébren tartsa.

A genfi szálloda, melyben a szerelmes pár mézes heteit töltötte, mint megbízható forrásból értesülünk, a **drezdai udvarhoz**, a trónörökös pénztárához küldte a szerelmes pár — kifizetetlen számláját. Ez jellemzi a nyelvmes-ter mesébe illő arcátlan-ságát, a milyent ritkán tud produkálni ember.

Frigyes Ágost trónörökös legközelebb a Rivierára megy. Beszélnek arról, hogy a trónörökös foglalkozik azzal a szándékkal, hogy hadtestparancsnoki rangjáról lemondjon. Erre az vitte, hogy esetleg ferde helyzetbe kerülhet. Ki van téve annak az eshetőségnek, hogy egy tisztet kénytelen kitenni a hadseregből, ha az hozzá hasonló módon pórul járna a házasságban. Ebből a szempontból itélve ilyen lépése a trónörökösnek egészen érthető volna. Csak dokumentálná a szász trónörökös tisztult igazságszeretetét.

A „Frankfurter Zeitung”-nak jó forrásból azt jelentik, hogy a szász király és fia, a trónörökös között ellentétek merültek

fel a trónörökösnek ügyének lebonyolítása miatt. Ezek az ellentétek már a személyes konfliktusig mérgesedtek el.

Hir szerint a trónörökös úgy tekinti a dolgot, mint egy tisztán őt magát érdeklő magánügyet és előzékeny akart lenni. A király ellenben a dinasztia közös ügyének tekinti a történet botrányt s szigorú rendszabályokhoz akar nyulni.

Az ügyek mostani állása szerint minden attól függ, hogy vajjon megtudnak-e egyezni egymással.

A gazdasági-egyesület háza.

(A gazdasági-egyesület ülése. — Az új ház terve.

— A családi telepítések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 27.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület ma a vármegyeház nagytermében ülést tartott, melynek folyamán az egyesületet érdeklő, több fontos tárgy került napirendre. A kiemelkedőbb ügyek között szerepelt az egyesület ház-építési terve s a pécskai telepítés.

Az ülésnek, melyen Vásrhelyi László elnökölt, főbb részletei a következők:

Az elnöki jelentés után Kemény Szilárd titkár előterjesztette a földmivelésügyi miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy a gazdasági tanfolyam legszorgalmasabb hallgatói között leendő szétosztásra nagyszámu gyakorlati hasznú szakkönyvet bocsát az egyesület rendelkezésére.

Laehne Hugó igazgató jelentette, hogy a legközelebbi közgyűlésen az alapszabályok értelmében kisorsolt harminc választmányi tag helyét töltik be a következő hat évre. Felolvasta azok né sorát, kiket az elnökség javaslatba hoz a tagsági helyekre. Az igazgató-választmány a javaslatot egyhangulag elfogadta, s megállapodott két elköltözés és lemondás folytán üresedésbe jött hely betöltését illetőleg is.

Az egyesület házára vonatkozólag tette meg jelentését a házépítési bizottság. A házépítés céljára a bizottság a Boros Béni-téren lévő 215 négyzetöltnyi Schreyer-féle telket találta legalkalmasabbnak. Az új házban, mely a Boros Béni térről és a létesítendő Verbczy-útcára néző két fontos épület iesz, gyűlésterem, hat iroda, egy-egy bolt, raktár, szolgáló lakás és két lakás kap helyet. Az egyesületnek az építkezésre 24.000 korona tőkéje van, míg a hiányzó összeg amortizációs kölcsön útján nyer fedezetet. Az igazgató indítványozza, hogy a közgyűlés jóváhagyásával fenntartásával bízzák meg az elnökséget a telek megvásárlásával, a bizottságot pedig a tervek és költségvetés elkészítésével.

Sorra került ezután Boksán Széver pécskai szolgabírónak Aradvármegye alispánja által az egyesülethez áttett előterjesztése, a melyben a földmivelésügyi kormány által tervbe vett pécskai telepítések nagy hátrányait, szociálpolitikai következményeit és gazdasági veszedelmét fejtegette. E memorandumhoz annak idején hozzájárult az egyesület igazgató választmányja.

Vásrhelyi László szólott először az ügyhöz. Nézete szerint az államnak nem szabad kiadni kezéből a területet, mert később szüksége lehet rá az „agrár szocializmus” kifejlődése alkalmával; nem szabad kiadni, nehogy nemzetiségi kezekbe jusszon, nem szabad a nép érdekében; mert a szegény nép most drágán szerezne meg kölcsön pénzzel, s később egy-egy kézbe kerülne vissza, a hitelezők kezébe. Ajánlatosnak tartja, hogy vagy közlegelőknek adják ki községek részére, vagy parcellázva adják bérbe, vagy tartásuk meg erdőnek.

Ily értelemben ír fel az egyesület a földmivelésügyi miniszteriumhoz.

Jelenvoltak az ülésen: Vásrhelyi László igazgató elnök, ifj. Kintzig János alelnök, Urbán Iván főispán, Cselkó Árpád, Friebeisz Miklós, Haberéger György, Halmay Andor, Öry Sándor, Paikert Henrik, Purgly János, Purgly László, Récsy Miklós, Roth Henrik, Török Géza, Vásrhelyi József, választmányi tagok, Laehne Hugó igazgató, Kemény Szilárd titkár.

Katonai őrség

a kincstári palota előtt.

(A megye-pénztár biztonsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 27.

A pénzügyigazgatóság palotájánál érdekes esemény történt ma. Megjelent hat szuronyos 33-as baka és szép sorban bevonult a palota udvarára:

— *Habt Acht! Wache rechts schaut!*

Azzal egy baka a palota városház-téri oldalának folyosójára ment, ott kijelölték neki azt a vonalat, ahol föl és alá járkáljon, a többi pedig „abtreteolt“, hogy egymást időnként föl-váltva.

A hat bakából álló őrség érdekes ujitást jelent, amely a megyei pénztárnak államosításával van összefüggésben. A mióta a megyei pénztár a kincstári palotába költözött, az adóhivatalban nagy mennyiségű pénz és érték van felhalmozva, a melyet nem lehet egyszerűen az arra járó rendőrök őrizetére bízni. Ezért Farkas Győző pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató megkeresést intézett a cs. és kir. 33. gyalogezred parancsnokságához, hogy a kincstári palota biztonságának érdekében oda katonai őrséget rendeljenek ki.

Wachsmann Vilmos ezredes a kérelmet teljesítette és az intézkedésére ma vonult az első hat emberből álló őrség a kincstári palotába.

A szuronyos bakák megjelenése meglehetősen föltűnést keltett és voltak, akik hajlandók voltak regényes kombinációkat fűzni hozzá, de egyébként nem rendkívüli jelenség. Másutt is, ahol nagyobb mennyiségű pénz van felhalmozva, katonai őrséget szoktak állítani. Aradon azonban az első eset, hogy polgári épület előtt (kivéve, a mikor a szállodák kapujához diszorséget vezényeinek) katonák álljanak őrt.

Most tehát a megye kincsei nagyobb biztonságban vannak. A betörőket, ha a Krivány által meghagyott pénzekre vetnék a szemüket, ez az ismerős, barátságos üdvözet fogadja:

— Halt, wer da!

HIREK.

Az aradi sertés piac zár alatt.

— Kérelmem a piac feloldásáért. —

Arad, január 27.

Arad piacára a múlt évben nehéz idők járnak s az új év is ime avval köszöntött be, hogy egyetlen egy esetben konstatált sertésvesz miatt az egész város sertés-forgalmát meg kellett szüntetni: a kapitányi hivatal a múlt héten elrendelte az aradi sertés piacra a zárt. Ebben a drágaságban, amely Aradon uralkodik, nem hiányzott más, csak ez az újabb csapás s hatása alatt máris emelkedik a hus ára.

A kapitányi hivatal, amely a zárt kénytelen volt elrendelni, leghivatottabb szemlélője és ismerője annak a veszélynek, amely e város közönségét érte a piaci forgalom megszüntetése által. Az egész nyáron, az ősszel le volt zárva a piac s a tél mostani második felében ismét ez a szerencsétlenség érte a város lakosait.

Hogy a sertés-kereskedelem ezen gyakori s huzamos ideig tartó szünetelése gazdaságilag milyen érzékenyen sújtja nemcsak a közönséget, hanem magát a várost is, az elképzelhető. Nincs állatforgalom, nincs vám-jövedelem; megdrágul a hus s a kínálat elszokik Aradról, melynek piaca többet van elzárva, mint amennyi ideig szabad.

Sarlot Domokos főkapitány abban a reményben, hogy az új kiegyezés vívmányai az állatforgalomra vonatkozólag kiterjeszthetők lesznek a jelenre is, előterjesztést tett a polgár-

mesterhez az iránt, hogy a földmivelésügyi minisztertől a város kérje piacának feloldását. A kérelmet indokolja az, hogy az egész város területét egy udvarban konstatált sertésvesz miatt kellett lezárni s hogy — bár ez az intézkedés törvényszerű — méltánytalanság e város polgáraival szemben az, hogy egy esetért az egész város nélkülözze a sertés forgalom előnyeit.

A városházán azt hiszik, hogy a miniszter be fogja látni a kérelem jogos és méltányos oldalát s teljesíteni fogja a polgármesteri hivatal kérelmét.

— Lipót király és Stefánia kibékülése. Nizaból jelentik: Brüsszeli értesítés szerint Lipót belga király néhány nap mulva a Rivierára érkezik. A király Ville-Franche-sur-Merben fog lakni. Híre jár, hogy a Rivierán tartózkodó belga és francia arisztokraták azon fáradoznak, hogy a királynak alkalma legyen leányával, gróf Lónyay Stefániával találkozni. Az esetleges kibékülést is előkészítik. Maga gróf Lónyayné igazi gyermeki szeretettel kívánja a kibékülést és kész az első lépést megtenni már csak azért is, hogy rangjának és címének a kérdését végre kedvezően elintézhesse. A grófné belga hercegnőnek nevezi magát és „királyi fenség”-nek szólítja, holott apja ezideig megtagadta tőle ezt a címet. Amennyiben kibékülnek, a cím kérdésben is kedvező megoldás várható. Ha pedig ez meg nem történhetik, a Lónyay grófi pár elhatározta, hogy még a belga király megérkezése előtt elutaznak a Revireáról. Ebben az esetben mint már említve volt, Budapestre jönnek hosszabb tartózkodásra.

— A kenyér-zsur. Az ingyen kenyér pén-teki zsurján Palotai Antal főreáliskolai tanár értekezést tart a Marconi-féle drótnélküli táviróról. Schrater Béla zongora szólója, majd Farkas Ferenc költeménye, melyet Szabó Irma, a szintársulat tagja szaval el, Köpf Kálmán begedűjátéka, Kazaliczky Vilma zongorakiséréttel teszik teljessé a műsort.

— Fényes esküvő. Neuman Alfréd aradi gyártulajdonos, a Neuman Testvérek cég beltárgyjának esküvőjét így írja meg a „Győri Hírlap”: Régen volt olyan fényes esküvő a győri iesz. templomban, mint vasárnap délben. Városunk hölgykoszorujának üde virágát, Friedmann Steffit vezette oltárhoz Neuman Alfréd aradi gyártulajdonos. Az esküvőn a násznagyi tisztet a Svitzer család Bécsből, Neuman Testvérek Aradról, Neuman gyáros, Friedekből, Pollák gyáros Bécsből, Déri József városi mérnök Győrből, Weiskopf gabonakereskedő Budapestről és Neuman Ignác Bécsből vitték. Nyoszolyólányok Neuman Klára, Friedmann Erna, Gizi és Lujza voltak. A templom zsufolva volt uri közönséggel. Mikor a jegyespár megjelent, a női kar, melynek a menyasszony éveken át tagja volt, vallásos dalt énekelt. Utána Szántó Adolf főkántor énekelt nagy művészzel, majd Schmid Jánosné urnó gyönyörű hangja szólalt meg. A jegyes pár még aznap nászutra ment.

— Ingyer kenyér. Guttman Rezső, II. osztályu elemi iskolai tanuló gyűjtése 7 korona 20 fillérrel gyarapítja az Aradi Közlöny ingyen kenyér-alapját; a derék szorgalmas kis gyűjtő ezt az összeget hozzánk küldötte be, hogy a nyomor enyhítéséhez az ő buzgalma is hozzájáruljon. Az Aradi Közlöny gyűjtése ezzel az összeggel együtt 2817 korona 98 fillért tesz ki.

Guttman Rezső gyűjtőívén adakoztak: N. N. Irén néni 1 koronát; Guttman Henrik, Berger Albertné, N. N., Pogonyi Piroška, Pogonyi Pépces, Berger Albert, N. N., Kornis Ödönné 50 fillért, Nagy Teréz, Csáky Ferenc 20 fillért, Hirt József, Guttman Rezső, Geller Matyi, Kohn Henrika, N. N. 10 fillért, összesen 7 kor. 20 fillér.

— **Előléptetett takarékpénztári tisztviselők.** Az Aradi Polgári Takarékpénztár igazgatósága kellemes meglepetésben részesítette ma délután az intézet tisztviselői karát, elismerésül azért a buzgalomért, melyet azok a takarékpénztár érdekében már eddig is kifejtettek. Az intézet összes tisztviselői fizetési előléptetésben részesültek, azonfelül az igazgatóság Stein Zsigmond főkönyvelőt titkári címmel ruházta föl. A rokonszenves és nagyszorgalmu főtisztviselő méltán részesült erre a szép kitüntetésre.

— **Halálozás.** Stauber Menyhért, a bécsi bankörök tekintélyes tagja, 60 éves korában Bécsben meghalt. Az elhunytban Stauber József, az Aradi Közlöny felelős szerkesztője nagybátyját vesztette el.

— **Zene a jégpályán.** Az aradi korcsolyázó egyesület városligeti jégpályáján szerdán, f. évi január hó 28-án d. e. 11—1 óráig a 33-ik gyalogezred zenekara fog játszani. Betépti díj nem tagoknak és nézőknek a jégpályán vagy csarnokban 60 fillér.

— **A püspök pásztorlevele.** A csanádi egyházmegyei pü-pöki iroda most küldi zét Desseffy Sándor püspök második pásztorlevelét, mely első helyen közli XIII. Leo pápa választását a bibornokoknak hozzá intézett karácsonyi és újévi üdvözlétére. Ezután egyházi rendeleteket hoz és a plebánosi vizsgák napját május 5-re, valamint november 5-re tűzte ki. A körlevél több pályázatot közöl ösztöndíjakra.

— **Vas udvar a Petőfi utcában.** Az Andrányi Károly és fia cég vaskereskedő-telepe, mint már említettük, egy modern szerkezetű két emeletes, külsőleg is menumentális épülettel bővül ki az őszre. A tanács múlt heti ülésében a cég által benyújtott és Steiner József műépítész által tervezett építési tervek az építési engedélyt megadta, mivel pedig a munkák máris biztosítva vannak, az építkezést kora tavasszal megkezdik. Érdekessége lesz az építkezésnek az a csinosan üvegből és vasból szerkesztett átjáró híd mely a régi és új raktárt a könyök-utcában az első emelet magasságában összeköti.

— **Linchnek megkegyelmeztek.** Londonból táviratozzák, hogy Linch képviselő kegyelmet kapott: halálos ítéletét életfogytiglani fogságra változtatták át.

— **Türlés a főrendek közül.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a főrendház tegnapi ülésén Lipót Ferdinánd volt főherceget és főrendet, főhercegi rangjáról és állásáról történt lemondása folytán, a főrendek jegyzékéből törülte.

— **Makó az aradi siketnéma iskolának.** Makó város közpénztára ma kétszáz korona összegű segílyt küldött a város pénztárának az aradi siketnéma-iskola céljaira.

— **Lelkészyválasztás.** A csicséri görög keleti román egyházközség a napokban Mihulin Szilárdot választotta meg nagy többséggel lelkeszévé.

— **Egy év után felfekezett lopás.** Himmer Áronné aradi vegytisztító iparosnőtől a múlt év decemberében elloptak egy csomó ruhát, részint a sajátját, részint olyanokat, amelyek tisztítás végett voltak nála. A tolvajt ma sikerült Rónai István detektívnek elfogni Ropp Katalin német szentpétéri illetőségű 17 éves cselédleány személyében. A detektív ráismert a tolvaj télikabátjára, mely a lopott ruhaneműk közül való volt. A leány lakásán házkutatást

tartottak s ott megtalálták a lopott holmik nagy részét. Rapp Katicát a rendőrség letartóztatta s átkísérte a járásbírószákhoz.

— **Házi ipari kiállítás.** Tavasszal Aradon házi ipari kiállítás lesz, melyet a gazdasági egyesület rendez. Március 5-én pedig az egyesület tenyészbika vásárt tart.

— **Hamis bukás.** Egerbői táviratozzák: Tusák Márton fia gyöngyösi kereskedő cég 200.000 korona passzívával csődbe került. A cég birtokában a leltározás alkalmával csupán 12.000 korona értékű árut találtak. Tusák Vilmost, a cég tulajdonosát egy feljelentés következtében ma letartóztatták.

— **Bankpalota Temesvárott.** Temesvárról telegrafálják: Az Osztrák Magyar Bank temesvári fiókja részére legközelebb bankpalotát szándékozik építeni. A tárgyalásokat a piarista rendfőnökkel a város központjában fekvő rendház megvétele iránt megindítottak. A bank a rendház épületeért 300.000 koronát ajánl. Az új katolikus főgimnázium és rendház építése már anyira haladt, hogy szeptemberben teljesen készen lesz s így a régi rendház eladását mi sem akadályozza.

— **Egy szélhámos gróf letartóztatása.** Bécsből jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap letartóztattak egy gróf Rádayt, aki annak idején Budapesten is szélhámoskodott. Gróf Ráday néhány évvel ezelőtt Terényi Irmával, az ismert soproni szélhámosnővel Londonba szökött és ott is csalásokat követett el. Bécsben is hasonló bűncselekmények miatt vette a rendőrség partfogásába.

— **Megégett jegyző.** Beregszászon Friedmann Károly csarodai jegyző e hó 22-ikére virradó éjjel a vasuti vendéglőben barátaival nagy mulatságot csapott. A mértéktelen poharazástól teljesen tehetetlen embert eszméletlen állapotban a vendéglő egyik szobájában a pincérek lefektették. Reggel hatalmas füstben teljesen összeégették meg a jegyző holttestét. Szerencsétlenségét az okozta, hogy égő szivarral feküdt ágyába, amely attól meggyuladt.

— **Öngyilkos uriaszony.** Megirtuk a minap egy debreceni táviratunk értesítése szerint, hogy Debrecenben egy előkelő uriaszony, Oláh Ferencné, marólugot ivott és meghalt. Az eset részletei, mint tudósítónk írja, rendkívül érdekesek. Egyszerű, szegény munkásembernek volt a leánya Oláh Ferencné, kit egy debreceni jómódu asszony, Bodó Ferencné tartott és nevelt fel. Nevelőszülei a szép Juliskát Oláh Ferenchez, a Szesztina-cég üzletvezetőjéhez adták férjhez. Eleinte boldog volt a házasság, de később kitört az egyenetlenség. A szép asszony mulatozott, vigan, igen nagy lábon élt és férje szintén vele tartott. A jöletben elfeledtek mindent, mindaddig, míg Oláh Ferenc a nyáron meg nem vált a Szesztina cégtől. Ettől a naptól állandó volt a családi viszály. Nyaralójukban laktak s az azelőtt csendes lakás heves családi jelenetek színhelye lett. Szeptember hónap elején Oláh Ferencet jelentékeny anyagi kár érte. 3000 koronát kitevő készpénzt a nyaralóból ellopták. A tettes nem került kézre. A dühös férj a feleségét is gyanúsította a pénz eltulajdonításával. A férj és feleség ekkor szakítottak. Megindult a válóper is. Oláh Ferenc Nyiregyháza nyitott üzletet, az asszonyt pedig, akit, míg jómódban élt, körülrajongott az ösmerősök serege, most a szerencsétlenségben mindenki elhagyta. Kis leányát magával vive, a fővárosba ment és szolgálatba állott. Ott se maradt sokáig. Legutóbb Nyir Bogdányban volt egy orvos neje mellett mint ápolónő. A minap jött haza és szülőinek zöldfülcái egyszerű kis lakásában szállt meg. Teg-

nap délelőtt 10 óra után magára maradt. Marólugot olvasott egy csészében, a folyadékot leszűrte és megitta. Az erős méreg óriási fájdalmat okozott a szerencsétlen asszonynak. Kétségbeesett sikoltása fölverte az egész házat. Azonnai orvosokért küldöttek és próbálták magához téríteni az öngyilkost. Az orvosi tudomány azonban nem tudott megvívni a méreg romboló erejével s Oláh Ferencné ötóránál haláltusa után kiszenvedett. Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget. Oláh Ferencné mindössze egy levelet hagyott hátra egy debreceni asztalos címére, ahova öngyilkossága előtt kis leányát is elküldte. A levélben az öngyilkos anyjától és jó ismerőseitől bucsuzik el. Az öngyilkosságról táviratban értesítették Nyiregyháza lakó férjét.

— **Gyanúsítás.** A „Jugend“ meséli el ezt a vidám esetet: A földbirtokos esküszik a szomszéd városkában. A templom telve hívőkkel, azaz, hogy az esküvőre kíváncsian tóduló közönséggel. A szent cselekmény már végéhez közeledik. A mátkapár leterdel az oltárnál... de e percben egyre fokozódó derűtség váltja föl a templom ünnepi csendjét. Az eskető pap szigoruan szétnéz s a sekrestyés is rögtön vizsgálódik, hogy a profán dolog mibenlétét megállapítsa. Mikor pár lépést hátrál s a térdelő ifju párra tekint, a mosolyt ő is alig bírja visszafojtani, a négy cipő talpán ugyanis fehér krétával fölirt hatalmas 17-es számokat lát... a szállodai szoba ajtószámát!

— **Ólmos eső.** Budapest — mint telefonon jelentik — ma ólmos eső esett. Az aszfaltjárók egész nap csuszamlósak voltak s rendkívül sok baleset történt, ezek közt több komolyabb természetű is.

— **Tűz Zsigmondháza.** Ma reggel Zsigmondháza a Dengl féle ház kéménye kigyuladt. Menrath Antal, a ház lakója a kéményben húst és szalonnát füstölt, mely mind odaégett. A tűz tovább nem terjedt, mert idejében lokalizálták.

— **Leányszöktető diák.** Szegedről írják: Egy zsidó diák, aki a pedagógia szerint is éretlen még, mert csak a nyáron kellene érettségeztie, megszöktetett egy fiatal leányt. Az érdekelt családok zavara annál nagyobb, mert a fiu még innen van a katonasoron, a leányka pedig menyasszony volt. Már a lakodalom napját is kitűzték. De a diák elrohant a menyasszonyos házhoz és ott drámai jeleneteket csinált.

— **Agyonlövöm magam, ha máshoz adják Ételkát.**

A diákot kitessekelték a házból. A lakodalmat pedig kitűzték a lagrővidebb időre. Három nap előtt történt ez délelőtt. Délután aztán nyoma veszett a szerelmes párnak. A kétségbeesett szülők most mindenfelé kerestetik őket.

— **Elgázolt iskolásfiu.** Az ujtalepi elemi iskola előtt egy bérkocsi elgázolta Fábán József tíz éves, III. osztályba járó tanuló. A kis fiu súlyos sérüléseket szenvedett, a balesetnek azonban nem a kocsi volt okozója, mert a szerencsétlenül járt elemistát pajkoskodó társai lökték a robogó kocsi elé.

— **Cigányok ösztöndíja.** Néhai Lonovics László különféle jótékony célu hagyományai között a makói cigányzenekaroknak is tett alapítványt, amelynek körülbelül 600 koronát kitevő kamatait a jövő hónapban adja ki a tanács. Az ösztöndíj elnyeréséért Purcsi Károly, Csámpai János és Kolompár Béla zenekara adta be eddig a kérelmet.

— **Frakk helyett bársonykabát.** Egy ebéden, melyet az orosz nagykövet nemrég Londonban adott, több, a divatban irányadó ur, frakk he-

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,

gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

AKI

üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,

birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

AKI

férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórát, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanuló felvenni kíván

az Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, és biztosan eredményre vezet.

lyett feketebársonyból készült, selyemmel bélelt és selyem hajtokás hosszú kabátban jelent meg. Ehez a kabáthoz, melyen a gombok fekete selyemmel voltak bevonva, fekete mellényt hordtak fehér matt ezüst gombokkal, fekete szürke sávo nadrágot, fehér keztyűt, fehér nyakkendőt és fekete gombos lakkcipőt szürke posztó beféttel. Az ujtás nagy meglepetést szült, de úgy látszik, bevált, mert a londoni szabóknál máris számos fekete bársonykabátot rendeltek.

A tragédia vége. Egy véres családi tragédia utolsó felvonása játszódott le a dunántúli Jakabfalva községben, hol — mint tudósítónk jelenti — egy fegyházviselt ember állott boszszut életének megrontóján. Hat évvel ezelőtt történt, hogy *Banás Márton* gazdaember hűtlenségen kapta fiatal feleségét *Czikán Miklós* odaváló legénynyel. *Banás* felháborodásában baltával rontott a csábitóra, de az asszony közibük ugrott s a halálos csapás az asszonyt érte, aki rögtön meg is halt, a csábitó pedig elmenekült. *Banást* akkor elítélték s a hosszú rabságból egy hónappal ezelőtt tért haza felételes szabadságra. Rabsága alatt kis vagyonszája elszűnt s mióta hazajött, régi jó emberei könyörületességéből élt. A múlt héten váratlan eset történt. *Czikán Miklós* gazdaembert darabokra vagdalva találták meg az erdőben, ahonnan fát szállított. — A gyilkosság felfedezése után mindenki *Banásra* gondolt, de a fegyházviselt ember ekkor már eltűnt a faluból, még szállásadója sem tudott róla semmit. A csendőrség megindította a nyomozást, meg is találták az erdőben, ahol egy fára felakaszította magát. Zsebében levelet találtak, melyben megírta, hogy csak azért vágyott haza a fegyházból, hogy életének megrontóján boszszut álljon. Szándékát végrehajtotta, most tehát már neki sincs semmi keresnivalója az élők között, mert nem akar visszakérülni az élőhalottak közé.

A szép korcsmárosné. *Tripon György* korcsmáros volt Csanádon. Jól folyt a dolga, mert az öreg korcsmárosnak fiatal felesége volt s ennek kedvéért sokan jártak a korcsmába. Amióta azonban a szép korcsmárosné egészen összeadta magát *Riha János* urasági kocsisal, azóta elmaradtak a vendégek is, mert *Riha* rossz szemmel nézte, ha a szép asszonyra más is rávetette a szemét. *Rihát* nem zavarta a szerelmeskedésben még a férj jelenléte sem, egészen otthon érezte magát az asszonynál. Szombaton este is felkereste *Riha* a szép korcsmárosné. Mulató kedve volt, de az asszonnyal egyedül akart lenni. — Ki is jelentette ezt a szándékát a korcsmáros előtt, de mint-hogy az nem akarta megérteni a szándékát, hát az asszony és a szeretője egyszerűen kidobták az öregot. Késő éjjel történt az eset s az öreg *Tripon* felkereste a testvérét. *Tripon* Illést, aki a község kerülője. Az öreg *Tripon* nem árulta el testvére előtt, hogy mi történt vele otthon, hanem arra kérte öccsét, adná neki kölcsön reggelig a puskáját, mert róka leskelődik a tyukokra. A fegyverrel azután hazament és lesbe állott. Hajnal felé kinyílt az ajtó s a menyecske kibocsátotta a szeretőjét. De ebben a pillanatban két lövés dördült el egymásután s *Riha* szóltalan esett össze. — A szerelmes asszony bemenekült a szobába, de a meggyalázott férj utána rontott s a puskájával verte agyon a hűtlen asszonyt. A két halottat bezárta a szobába, azután magára vette ünneplő ruháját és elment jelentkezni a csendőrséghez.

Jó cipő és jó galosni rendkívül olcsón kaphatók *Porter Vilmos* Nagy Aruházában, a *Szabadságtéren*. *Telefonáljon* (akár aradi, akár vidéki Ön) 324 szám alatt és azonnal megkapja a kívánt lábbelieket. Helyben késő estig házba küld a cég, vidékre pedig rögtön a rendelés beérkezése után. A minőségről csak annyit jegyzünk meg: minden egyes pár kezesség alatt adatik el. A forma elegáns, sikkes és a cipő az utolsó pillanatig megtartja alakját! Box-calf és Kubankid ujdonságok, ideál cipők csattal. Bál és táncpökök. Fényképedvezmény minden egyes vevő számára. A többi osztályokban különös figyelmet érdemel az *alkalmi tombola-kidállítás*. Alarcok szintén igen dus választékban kaphatók.

Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon.

Rosszak a megyei utak.

(Amihez a románok nem szólnak hozzá.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 27.

Aradmegye ma délelőtti folytatáságos közgyűlésén a rossz utak miatt kerekedett csinos kis vita, melyben egytuttal már csak biztatásra vettek részt a folyton ellenzékieskedő románok. A Pécska, Kispereg és Nagypereg közötti utnak a megyei hálózatba való felvételét kérte a pécskai járási uti bizottság, de a megye állandó választmánya a kérelmet *elutasítandónak* találta, s így értelmű javaslatot tett a közgyűlésnek.

Legelsőnek *Boksán Szevér* szolgabíró szól a javaslatához. Nagy körvonalakban rajzolja meg Pécska gazdasági helyzetét s földrajzi fekvését. Központnak nevezi Pécskát, s úgy találja, ha a központhoz vezető utak jók, akkor a forgalom odagravitál, s föllendül ipar és kereskedelem, ha ellenben rosszak a központhoz vezető utak, akkor a forgalom a szomszédos megyébe gravitál, a mi már megyei szempontokból is káros következményű. De adminisztracionális szempontokból is kívánatos, hogy a szoban forgó utvonal a megyei hálózatba felvéttessék.

Vásárhelyi László: Ha megyei szempontból vizsgáljuk a kérdést, akkor a lokális érdekek kevésbé jönnek figyelembe. Azt tartja azonban, hogy a méltányosságot is figyelembe kell részesíteni. Aki ismeri a két Peregnek teljesen elszigetelt helyzetét, az teljesen jogosnak tartja, hogy az ut, ha mindjárt nem is vétetik fel a megyei hálózatba, legalább olyan segélyt kapjon, hogy idővel járható legyen.

Dálnoky-Nagy Lajos alispán kijelenti, hogy a *Vásárhelyi* által felhozott méltányossági szempontok által indítatva, az ut jókarbantartására évi 4000 korona segélyt utalványozott ki.

Szondy Géza peregi ev. ref. lelkes mint érdekelt is elfogadja az állandó választmány javaslatát, mert tudja, hogy amaz utvonal kiépítéséhez kincsek kellenének. Bizik abban, hogy a megye vezetősége meg fogja találni azt a módot, melylyel az állapotot segíteni lehet. Rendkívül csodálja, hogy a tulsó oldalról (a románokra mutat) nem történik ilyenkor felszólalás. Ott csak akkor beszélnek, mikor érdekeikről van szó.

Suciu János dr. nyomban feláll és kijelenti, hogy igenis beszél. Azonban egész más oldalról világítja meg a kérdést. Ezután az utadóról szónokol ismét hosszasan.

Csorogár Romulusz csak azért szól, mert hivatkozás történt erre az oldalra. Vannak rosszabb utak is — ugymond — mint a peregiek. Csak az a különbség, hogy míg a peregi ember, ha befogja ezer forintos lovait, nem reked a kátyuban, addig az a szinityei ember harminc forintos lovával az uton nem tud előre haladni. A vármegye ezt a jószívűséget gyakorolja ott, ahol csak 30 forintos lovak vannak.

Lengyel Sándor dr. a nagyhalmági utak rosszasságát panaszolja.

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán kijelenti, hogy az évenként nyújtandó 4000 korona segély és a község bizonyos hozzájárulása lehetővé teszik, hogy az utat, ha nem is kiépíteni, de jó karban tartani lehet.

Ezek után a közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Fiatal bűnösök.** *Elefánt Albert* és *Henninger Bálint* fiatal iparos segédek a tüzoltó laktanya falán keresztül másztak lopási szándékból, de csupán a bemászásig jutottak el, mert valami zöreijre visszaugrottak. Néhány nap múlva a két segéd, kiknek szenvedélye a lopás, a *Forray-utca* egyik házának vasrácsát vitték el. — Ma a tolvajok, kik tizenhét-tizenkilenc éves fiatal emberek, a törvényszék elé kerültek, mely két heti fogházra is lte őket. Mindketten felebbezték.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, január 27.

Az idő megenyhült, a hó is olvadni kezd és ma kevés eső is esett.

Gazdáink nem panaszkodnak az időre, csak meglepetések ne következzenek.

Közepes forgalom mellett elkelt mintegy 8—900 métermázsza buza és 1200 métermázsza tengeri. A vételkedv gyenge, miért is csak napiáron vásároltak.

Külföldről is állandóan lanya üzletmenetet jelentenek, míg a külföld szabad forgalma is alkalmat nyújtott malmainknak szükségletük beszerzésére.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.25.

Buza közép 7.00.

Tengeri 4.70—4.90.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.50.

Zab névleges jegyzés 5.40—5.60.

Az irányzat lanya.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Futkó György*, *Kassa*, *Schön Ignác*, *Vinkovce*, — *Ehrmann* és társa, keresk. cég, *S.-A. Ujhely*, — *David Samu*, *Arudbánya*. — *Székelv Istvan*, *Sopron*. — *Reichwald Armin*, Bécs. — *Zuckerberg Leo*, Bécs. — *Teufl Lajos*, Bécs.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 27.

Déltőzsde. Buzakinálát mersékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás ködös.

Értéktőzsde. Berlin 1%, páris 25-el olcsóbb.

Zárhat 12 órakor:

Buza 1903. áprilusra	7.64—7.65
Rozs 1903. áprilusra	6.65—6.66
Zab 1903. áprilusra	6.12—6.14
Tengeri 1903. májusra	5.84—5.85
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárhat 5 órakor:

Buza 1903. áprilusra	7.63—7.64
Rozs 1903. áprilusra	6.64—6.65
Zab 1903. áprilusra	6.12—6.14
Tengeri 1903. májusra	5.86—5.87
Repce augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	709.25
Magyar hitelrészvény	757.—
Leszámitóbank részvény	458.—
Rima-Murányi vasút részvény	496.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	705.—
Közuti vasút	644.50
Városi villamos vasút részvény	331.50

Szeszűzlet.

— Január 27. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szűrtől mosték 12.80—13.— korona mmásanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsde.

Budapest, január 27.

Magyar aranyáradék 4%	121.—
Magyar koronajáradék 4%	99.80
Magyar 4%	94.—
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyerevényorszajegy kölcsön	201.50
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	161.50
Oszták papírjáradék	100.50
Oszták járadék ezüst	100.50
Oszták járadék arany	121.—
Koronajáradék	101.25
1860-iki államsorsjegyek	156.50
Oszták-magyar bankrészvény	1560.—
Magyar hitelbankrészvény	755.50
Oszták hitelbankrészvény	708.25
Oszták-magyar államvasút	704.50
50 frankos arany (Napoleonador)	19.05
Német birodalmi mária	117.15

NAPIREND.

Január 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Nagy-Károly. — Protestáns naptár: Nagy-Károly. — Görög-keleti naptár (január 15.): Pál remete. — A nap két 7 óra 17 perckor, nyugszik 4 óra 38 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett Ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy pont körüli hőmérséklet, elvélve csapadék.

Január 30. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.35
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.17
Személyvonat este	9.35	Szem. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.55
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.54
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.04
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	6.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.45
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.54

Nemzeti színház.

Bérlet 118. sz.

Páros.

Szerdán, 1903. évi január hó 28-án.

Loute.

Dohózat 4 felvonásban. Irta: Pierre Veber. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Dupont	Ternyei L.	Renée, leánya	Szabó Irma.
Castillon	Békés Gyula.	Bruné	Daróczi Ilka.
Francolin	Sarkadi A.	Marchaisonné	Pajor Agnes.
Baburon	Mariházi M.	Antoine, inas	Gózon Bela.
Bru	Győre Alajos.	Julie	Gőz Aranka.
Loute	Almássy L.	A kis Gustave	Kley Marika.
Echanguettné	Csigaházi E.	Bezu	Tukorai L.

Közdete este 7 óra felől órakor.

REGÉNY-CSARNOK

A távollevő.

— Francia regény. —

Irta: Montégut Maurice.

[26]

(Folytatás.)

Lucienne hajadonfőt, rózsás arccal, szépségtől s boldogságtól sugározva járkált föl-alá az árnyékban.

Ifjú hajlékony természetnek körvonalai jól láthatók voltak a fehér ruhája, lágy szövete alatt, csodásan szép lába s bájos, kissé telt keze volt, mint a gyermeknek.

Egy fenyőfa ágai mögé bujva, égő szemmel nézte Renée s kétségbeesetten ismerte be, hogy a vetélytársa elragadóan szép.

E pillanatban Lucienne kilépett a leveles utról a pázsitra, a teljes napfényre, szőke haja egyszerre fellángolt, rózsás arca olyan volt, mintha aranvból, vagy olvadt vörösrézéből való keret vette volna körül. Mintegy felelet volt ez Renée gondolataira, mintegy kivívás és a szegény leány görcsösen ökölbe szoruló kézzel ismerte be a vereséget, miközben mintegy megbüvölve nézte azt az asszonyt.

Lucienne akkor fölemelte a szemét, szintén megpillantotta Renée-t.

A barna nő rögtön visszaugrott, de gondolatban meghajolt a szőke előtt; megvallotta,

hogy Gábor senkit sem szerethet, ha Renée-t nem szereti. Lucienne, ő volt a megtettesült szerelemről való álom, Lucienne volt a nappal — s ő volt az éj.

S megsebesült, szívébe lassankint béke szállt be, a lelkében, mint valami föllekesült gyermekében vágy támadt: az a vágy, hogy ennek a megtettesült kelemnek, ennek a sugárzó tüneménynek a közelébe juthasson, elfeledhessen mindent, eltüntethesse a hajdani Renée-t; ott élhessen Lucienne közelében s a barátja lehessen.

Nem imádtá-e már most is valósággal azt a gyermeket, a kis Jakabot? Csodálatos a jövőről szőtt eme álmaiban csak egy ember zavarta; s ez az ember Gábor volt.

Csakhamar azonban erőt vett rajta megint az elszomorító tudat, hogy egyedül áll s nincs használára senkinek, hogy eltűnésén nem bándkódnak senki, hogy éppen ellenkezően, a halálát szabadulás gyanánt üdvözlőnek. Szomorú gyermekkorra óta el volt átkozva, mindig, szakadatlanul a más bűnéért bűnhődött.

Ezredszer is újra végig gondolt az élete történetén. Az életében és halálában méltatlan apja elzárta előle megbecsületelt holttestével a pályát, a mely mindenkinek nyitva áll. A homlokán ott volt a Káinjegy, a neve be volt szennyezve.

— Ha másképp lett volna, Gábor feleségül veszi. S ha a sorsa is úgy fordult volna, mint most, ha akkor is rászállt volna az örület, Gábor azért nem vált volna el tőle, nem akart volna szabadulni s a csele napján újra az övé lett volna.

Igy azonban a világ szeme előtt megvetésre méltó, kártékony volt; a három jóbaráton kívül, aki ismerte, ki tudta, hogy a multja feledhetetlen, tiszta és becsületes.

S ő tovább is kívül állt a törvényen, sőt kívül az életen, — jog nélkül, kötelesség nélkül, képesen arra, hogy sok rosszat cselekedjék, de képtelen bármilyen jóra.

Sötétben, elkomorodva menekült a bánatával, a kert egyik sarkába, ahol nyomoruságos cserje ága konyult le a földre s órákig ült ott lehorgasztott fővel, lecsüggesztett karral, pihenést nem találva, egy padon. Így élt át három napot. Nyár derekán volt s a tikkasztó hőségben kényszerítette magát, hogy ne gondoljon semmire, gondolat nélkül töltsse a napokat, mint valami pihenő állat.

De Jakab csengő kacagása áthallatszott hozzá a falon s ekkor Renée nem tudta, hogy Gábort szereti-e, vagy Luciennt gyűlöli-e vagy hogy nem adta volna-e oda nagyon gyorsan Gábor szerelmét azért, hogy becsületesen, elismerve, sőt akár mint valami öreg rokon, csak türve, minden gyanutól védve, Lucienne és Jakab között nyugodtan várhassa be az élete végét.

Gábor számlálta a napokat. A régi szeretője, akiért most új vágy epesztette, aki tíz lépésnyire lakott tőle, éppen olyan távol volt, olyan messzeségben, mintha tengerek választanák el őket egymástól. S Gábor félt azoktól a gondolatoktól, amelyeknek elhagyatottságában át kellett viharzani Renée lelkén. Nem meggyeztek-e egymással, hogy legalább látni fogják egymást? S most még azt sem tudta elérni, hogy Renée ruháját a bokrok közt felszítani lássa. Dühvel a szívében nézte a kicsiny alig másfél méter magas falat, amelyre rákönyökölhetett volna s amely mégis elég volt, hogy elzárja a szemhatárt, bebörtönözze az álmait.

Végre is elvesztette türelmét s Párisból, elváltoztatott kézírással, mert az övét ismerték a croissy postán, ezt a félig fenyegetőző, félig könyörgő levelet küldte Renének:

Renée!

Miről gondolkozol? Mit csinálsz? Egy hete vagy itt egészen közelemben, egy hete várak rád. Soha távolabb tőlem nem voltál, mert ott, ahol azelőtt laktál, legalább meglátogathattalak. Most elzárkózva élsz s én nem merésznék... vagy ez volt a szándékom, mikor beleegyeztem, hogy Croissyban lakjál? Vigyázz, nem riadok vissza döntő s jóvátehetően elszánástól sem! Vigyázz, nehogy egy nap átugorjak azon a nyomoruságos akadályon s nem félve a botránytól, amelyet magad kerestél, megjelenjek előtled s feléled ségre vonjalak. Mutasd magadat legalább.

Minden reggel lenn vagyok a kertben. Most már figyelmeztettek. A viszontlátásra.

Gábor.

Renée anélkül, hogy maga is tudott volna róla, olyan játékot játszott, amilyent hasonló körülmények között a legkitanultabb kacér teremtes sem tudott volna játszani. Ha mindjárt az első találkozásuknál odaadta volna magát, vagyis jobban mondva újra odaadta volna magát, akkor Gábor talán jólakottságában, talán az összehasonlítás által is, — mert Lucienne szép ségében, ifjúságában, női és anyai jogaiban erős volt, csakhamar észére tért volna s végképp a faképnél hagyja Renée-t. De most, hogy csak odaigértte magát, mind ideál nagyranőtt, Gábor szenvedélye mind tüzesebb lett s folytonos, de mindig csalódó vagy által s Renée annak a varázsával, ami nincs, de mégis lehet folyton foglalkoztatta a régi szeretőjének a lelkét.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Válasz

a borosjenői kontra-bál rendezőségének.

A Borosjenőn megjelenő „Aradmegyei Hírlap“ 8 ik számában megjelent közlemény dacára, hogy az izraelita templom alapja javára f. évi február hó 1-én rendezendő táncvigalomra szóló meghívók már jan. 7-én lettek szétküldve, a borosjenői zenekar megfogadva, az olvasókör bálja pedig 9-én — tehát akkor, midőn a mi bálunk meghívói már kint voltak — lett elhatározva és a meghívók 11-én kibocsájva. Es mégis ezt a bálát nevezték el kontra-bálnak, holott ez az elnevezés az olvasó kör bálját illeti meg. Dacára, hogy az aláírtak közül többen előzőleg becsület szavukkal a mi bálunkon vállaltak rendezői szerepet, dacára, hogy az a bizonyos társadalmi rendbontó szerepére vállalkozó ur akkor, amidőn a meghívók kibocsájása után abban állapotunk meg, hogy a bál tiszta jövedelmét egészen az izraelita templom alapja javára fordítjuk, azon valótlan-ságot hiesztelte, hogy az izraelita hitközség nem fogadja el, s hogy az uri publikumtűntetőség távol fog maradni e báltól.

Eltekintve attól, miszerint egyes olvasóköri tag azzal a felirással küldte vissza meghívóját „zsidó bálba nem megyünk“; végül eltekintve, hogy olyan nevű aláírók is szerepelnek, kik a dologról egyáltalán nem is tudnak s egyrésze még iskolába járó gyermek, nem reagáltak támadásaikra. Nem még akkor sem, midőn láttuk, hogy minden törekvésük oda irányul, mikép az izraelita templom alapja javára rendezendő táncvigalom megtartása meggyőztessék, s a valótlanabb valótlanabb híreket terjesztették.

Mindezeket figyelembe nem vettük, mert meggyőződésünk az volt és ma is az, hogy a bálunk mégis sikerülni fog.

De akkor, amidőn látom, hogy vakmerőségükkel nem átalakodnak azt koholni, hogy a bál nem lesz megtartva s hogy a zsidó bál rendezősége megbukott, és eme rossz akaratú hiesztelésüket az Aradmegyei Hírlap 25 ik számában is közzétenni merészkednek.

Utalva vagyunk e többszörös provokálásra kijelenteni, hogy az igazi kontra-bál rendezők hiesztelése alaptalan hazug állítás, mely bálunk sikeressége ellen irányul, s hogy a Borosjenőn a Központi szálloda termeiben f. évi február 1-én a borosjenői izraelita templom alapja javára rendezni szándékolt táncvigalom felállítását meg lesz tartva, s az azon részt venni szándékozókát kérjük, hogy a kontra-bál támogatóinak kapacitálását utasítsák vissza.

Az alaptalan hiesztelőkkel szemben pedig viszont látjuk egymást a bíró előtt.

Borosjenő, 1903. jan. 26. a borosjenőn építendő izraelita templom alapja javára rendezendő táncvigalom rendezősége nevében.

Pless Géza.

Papp Sándor.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Miért szenved Ön? ha biztos kilátása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSOT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felülmulthatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, melleményedésnél, csuszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, genyodésos sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermeksebeknél stb.

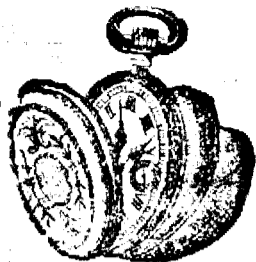
Allein echter Balsam von der Schutzengel-Apothek und A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólrhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forróságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett potzerekhez nyulni, mely csak czéltalan pénzkidobás, hanem tartssuk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerre, melyeket, minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljünk egyszerűen direkt a következő czímen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerárban, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2714/III.

Van szerencsém n. é. közönséget értesíteni, hogy Deák Ferencz utca 10. szám és Lázár Vilmos utca sarkán

Órás-üzletet

nyitottam, ahol órajavítások szak-szerűen, pontosan, jótállás mellett eszközöltetnek.

Legjobb minőségű zseb-, fali- és ébresztő-órák, pontosan szabályozva három évi jótállás mellett adatnak el.

Kiváló tisztelettel.

Örményi Gyula

órák 139

Az építők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **építészeti irodámban** kiváló első- és másodrendű

tégla,

továbbá menyezetek nádolásához szükséges

nádfonat

bármilyen mennyiségben megrendelhető és kapható. Elfogadok bármilyen

építkezéseket, tervezéseket,

s azok kivitelét a legnagyobb lelkiismerettel teljesítem. 150

Tisztelettel

Probst Mihály,

éplőmester.

Telefon szám 264.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasnmassage. 55

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Élmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Santonicum.

Egy régi híres Elixir a forró égélju Olaszország gyógyfüveiből előállítva, mely most már németországban is be van vezetve.

Mitűnő gyomorerősítő szer és óvszer gyomorbajok ellen, melyek az emésztési gyengeségekből származnak.

Elmulasztja az elgyengülést, a sárgaságot, lejj és gyomor-fájást, hányingert, étvágytalanságot, (a mik gyomorhurutból erednek) az emésztési zavarokat, erős székrekedést, vértisztatlanságot és alhasbajokat. Azonfelül korhelykedésnél rögtönl kijózanító szer. 1 palack 1 korona 20 fillér.

Kapható:

2180

Hajós Árpád, gyógyszerész urnál Arad.

Vezérképviselő: Dittmont Frigyes, Budapest.

Nincs többé hajhullás!!

nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Biztos hatású, fagyás elleni szer a **HAIÓS-féle**

Fagybalzsam.

Egy párszori ecsetelés után meglepő eredmény érhető el. Megakadályozza a felhólyagzást és kisebesedést, azonnal megszünteti a fagyás által okozott viszketést. Egy üvegnek ára 35 kr.

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

Dus raktára az összes létező kötszereknek. Watták, polyák gázek stb a legolcsóbb árakban! Angol és francia illatszerek nagy raktára. 1 Deka (10 gramm) finom parfüm 25 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Papírkereskedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papírkereskedése, könyvnyomdája, fényképeszeti cikkek raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészies kivitelű dobozokban, felülmulthatlan választék.

Könyvnyomda

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKOZOK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

IRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

Képes művészlapok és levezető lapok leggyorsabb választékára.

As üzlet egész nap nyitva van.

A legegészségesebb névjegyek nálam készülnek.

Charta Aradessis mosó- és legújabb merített levélpapír.

Fényképeszeti cikkek raktára

33

Naponta postacsomag-expeditió.

Keresek

egyes kisasszonyt, üzlettem hang-jegy-osztálva részére. Kerpel Izso. 268

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is vállalja. 263

Varrónő,

aki a legkomplikáltabb toilettéket

elismert jó ízléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna utca 2 sz. ajtó 4. 265

Ispán

kerestetik

vidéki (Arad megye) vám és mű-malom részére, gabona szakmábani jártasság uymint megbízható referenciák, jó bizonyítványok megkivántatnak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 247

Az Andrássy-téren

9. sz. házban

f. évi május hó 1-től kezdve egy esetleg két nagy

bolti helység,

valamint raktár, műhely vagy kisebb lakásoknak használható

udvari helységek**kiadóok.**

A közelebbi feltételekre nézve felvilágosítás nyerhető **Walder Gyula** fűrészgépjáratulajdonos urnál. 223

Árverési hirdetés.

Alóírt hitközség a Boczkó-utca 8. sz. házában lévő Aranycsillag vendéglő és mellékhelyiségeinek bérbeadása iránt 1903. évi január hó 30-án d. u. 5 óra kor a hitközség tanácstermében (Szt. Péter-tér 8. sz. alatt) árverést tart.

Kikiáltási ár 1600 korona, melynek 100/0-ka bánompénzül az árveréskor leteendő. A feltételek a hitközség elnökségénél megtekinthetők.

191

Aradi szerb hitközség.

Terény Jenő

vegyeskereskedése a tehér csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árúkból. 182

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít.

Videki megrendelések is elfogadtnak.

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harczi

énekítő kanári madarat,

amelyek a legkülömbözőbb hangon énekelnek a 5, 7, 9, és 12 márka. tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre alkalmas nőstényeket a 1 márka. tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvételt küldve. Meg nem felelőket kicserélem, esetleg az öszszeget visszaadom. A legsolidabb kiszolgálásról számtalan elismerő levél áll rendelkezésre, amelyeket kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhetik meg madaraim énekítő képességéről.

Wilh. Kaye,
Spezialvogelversandhaus, 100

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinek, ki kanári madarakat tenyésztetni akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz cégét, mint amely legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirschner, tanító, Calonewska, Felső-Szilézia.

Himzések.

Igen tekintélyes svájci himzések gyára keres tekintélyes és tevékeny **képviselőnőket.** Az áruk elvámolva és bérmentve. Árak korona értékben. Ajánlatok: **Za. G. 82.** Rudolf Mosse St. Gallen (Schweitz) címre küldendők. 2695

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

**illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szárvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.**

Szép fogak!

csak is

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

A legmegbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI**kötszerek.****LEGOLCSÓBB ÁRAKI****VOJTEK ÉS WEISZ**

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 57

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden **uri és egyenruhának** a legjobb divat és előírás szerint a **legjobb anyagból** való elkészítésére, **jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.** Ugyazint **javítások, átalakítások** jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség párfogását kérem illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Építők figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy saját házámban, **Kapa-utca 12/a. szám alatt**

építési irodát nyitottam.

Hogy új épületeket, régi épületek átalakítását és javítását, **tervek és vázlatok** készítését a **legjutányosabb árakon** elvállalom.

Tisztelettel:

Tenczlinger Károly,

vizsgázott kőműves m.,

mint az aradi vizsgázott és jogosított kőműves mesterek egyesületének tagja.

Férfiak**ingyen kapnak**

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: Staat Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne. Ind Amerika. A levelek mindig bérmentetendők. 90

Feltűnő ujdonság!**DELICE**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.